

LÍŠNICKÝ ZPRAVODAJ

JARO 2022



Jak jsme točili Tajemství staré bambitky / Na jaře Líšnice ožije (snad) / Co jste nevěděli o ukrajinštině

Jak se daří novému hřišti na Řitce / Škola "po škole" / Zámeček u sousedů opět otevřený



KOMWAG®

Komwag, podnik čistoty a údržby města, a.s.

Odpady

svoz
likvidace
odpadkové koše
zanáška popelnic

KONTEJNERY:

- od 3–30 m³
- všechny druhy odpadu

Čištění

chodníků a ulic
strojní čištění
ruční metení
odstraňování graffiti
zimní údržba
posypový materiál

Zeleň

zahradnické práce
sekání trávy
údržba mobiliáře
ostatní komunální služby



Komwag, podnik čistoty a údržby města, a.s.

Perucká 2542/10, 120 00 Praha 2 • komwag@komwag.cz • www.komwag.cz

tel. Praha: 236 040 000 • tel. Mníšek pod Brdy: 737 242 200

Volejte zdarma: 800 566 924



KÁMEN
ZBRASLAV

BETONÁRNA KYTÍN

**Dodávky čerstvého betonu včetně dopravy
a uložení čerpadlem**

Chouzavá 206, 252 10 Voznice (8 km od Dobříše)

☎ Expedice 602 727 028

☎ Dispečink 602 364 639

✉ obchod@kamenzbraslav.cz

Otevírací doba:

Po-Pá 7:00-15:30

So 8:00-12:00



Vážení sousedé,



Jaro už pomalu klepe na dveře a chtěla bych moc napsat, že se těším z nadcházejících jarních dnů. Bohužel. Při psaní tohoto úvodníku se zděšeně dívám na dění na Ukrajině a je mi z toho hodně smutno. Asi by se nikdo z nás nenadál, že takové záběry budeme sledovat živě, a ne jen z válečných filmů a dokumentů.

Myslím na tebe, Ukrajině, na bezbranné lidi – děti, ženy, muže, kteří si válku nevybrali.

Myslím na tebe, Evropo a bojím se, co bude dál. Věřím v moudro celosvětových lídrů, kteří mají velkou moc tvrdým a nekompromisním přístupem tuto situaci zvrátit, pokud možno beze zbraní.

Také naše obec se zapojí do pomoci Ukrajině, a to formou finančního příspěvku a také přijetím potřebného počtu ukrajinských dětí do naší školy a úhradou nákladů na jejich školní docházku.

I přes všechny závažné události posledních dnů jsme pro vás na jarní měsíce připravili některé oblíbené akce, které se díky covidu v předchozích letech nemohly uskutečnit. Protiepidemická opatření pomalu končí a věřím, že v dubnu, kdy akce proběhnou, už bude vše jako dřív a nebudeme ničím omezováni.

Vaše starostka Hana Navrátilová

Z úřadu



Co nás letos čeká?



Obecní ples

V sobotu 9. 4. 2022 od 19:00 se uskuteční z února přeložený 3. Líšnický ples, opět Na Farmě v Klínci. Doprava tam i zpět bude zajištěna. Po velkém úspěchu na festivalu bude pro vás připraven nově fotokoutek. K tanci již tradičně zahraje kapela PARTYLEADERS Martina Hrubého. Moc se na vás těšíme.

Rezervace vstupenek posílejte opět na mail starostka@obec-lisnice.eu. S ohledem na omezenou kapacitu sálu (cca 90 osob) s rezervací neváhejte.



Výlov pstruhů a barvení vajec

Hned následující sobotu 16. 4. 2022 od 14:00 „pokřtíme“ náš krásně opravený rybník oblíbenou akcí „Výlov pstruhů“. K dispozici bude jako již tradičně gril, na kterém opět bude možné pstruchy opéct, a k dostání bude i další drobné občerstvení. A protože se jedná o velikonoční sobotu, proběhne zároveň v hasičské zbrojnici barvení vajčků a pletení pomlázek. K poslechu nám zahraje kapela Bandarend ve složení: Vašek Mašek, Renda Volf, Dan Stauch a Filip Barták.

Burza výpěstků

Ženy 50+ opět již usilovně sejí, pikýrují, prostě připravují sadbu na tradiční burzu výpěstků, která se uskuteční v sobotu 21.5.2022. Bližší informace budou včas zveřejněny.

Rekonstrukce krajské silnice v Líšnici přeložena na rok 2023

V lednu 2022 nám Krajská správa a údržba silnic oznámila, že plánovaná rekonstrukce komunikace 0042 vedoucí obcí bude z důvodu nedostatku finančních prostředků přeložena na rok 2023. Radost z toho nemáme, ale bohužel, není v našich silách tuto situaci jakkoliv ovlivnit nebo změnit.



Líšnický zpravodaj JARO 2022 Čtvrtletník vydává obec Líšnice (www.obec-lisnice.eu)

Příspěvky přijímáme na adrese: zpravodaj@obec-lisnice.eu nebo osobně na obecním úřadě. Jakékoli přetiskování textů či obrazových materiálů je povoleno pouze s písemným svolením vydavatele i autora. Přesná pravidla pro uveřejňování příspěvků najdete na webu obce: www.obec-lisnice.eu/zpravodaj. Právo rozhodnout o jejich otištění si vyhrazuje redakce zpravodaje.

Příjem inzercí na adrese: inzerce@mirsa.cz. **Nově také zpravodaj na webu: www.lisnickyzpravodaj.eu.**

Redakční kruh: Dominika Rýparová (šéfredaktorka), Tomáš Humhal, Tomáš Fiala, Hana Hrazdírová, Radka Endrlová.

Ilustrace: Barbora Humhalová **Grafické zpracování a tisk:** mirsa.cz. Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 19173.

Náklad: 400 ks. Toto číslo vychází v březnu 2022. **Informace pro inzerenty:** www.obec-lisnice.eu

Výstavba vodovodu a kanalizace na Varadově běží

Projekt výstavby vodovodu a kanalizace na Varadově běží, v současné době se dokončuje projektová dokumentace jednotlivých řadů a začínají se projektovat přípojky. Ráda bych touto cestou poděkovala všem, kteří s námi aktivně na přípravě přípojek spolupracují. Máme radost, že se nám vrátilo přes 90% evidenčních listů a že jste celkově vyjádřili o připojení na síť zájem. Omlouváme se, že vám v současné době nemůžeme odpovědět zejména na dotazy finančního charakteru. Predikovat jakékoliv rozpočty a poplatky v této nejisté době by nebylo vhodné.

Parkoviště u hřbitova

Máme podanou žádost o dotaci na rekonstrukci parkoviště u hřbitova. Jedná se o nárokovou dotaci ze Středočeského kraje ze Středočeského fondu obnovy venkova. Práce na rekonstrukci budou zahájeny v průběhu měsíce března a dokončeny by měly být před Velikonoci.

Chystané akce a projekty

Stejně jako každý rok máme i letos podané žádosti o dotace na rekonstrukci školního hřiště a na výstavbu workoutového hřiště s fitness prvky. Také jsme podali žádost o dotaci na opravu kanalizačních řadů, které jsou na mnoha místech ve velmi špatném stavu. Věřím, že se nám podaří alespoň nějaké dotace získat a budeme moci život v naší obci zase o něco zpříjemnit.

Revize katastru nemovitostí

Dne 5.3.2021 byla zahájena tzv. Revize katastru nemovitostí (na webových stránkách obce zveřejněno dne 5.1.2021). Tato revize spočívá v tom, že během roku 2021 katastrální úřad monitoroval nemovitosti v naší obci. K veškerým stavbám, které v katastrálním operátu nejsou zapsány, bude KÚ požadovat doložení jejich legalizace a následný zápis do KN. Mnozí z vás jste v poslední době dostali do schránek dopisy s výzvou k doložení dokladů pro jejich zápis a mnozí k tomu budete ještě vyzváni. Nejedná se o žádné vyřizování sousedských sporů, jak si někteří z vás myslí, ale o tento úřední postup. Ve dnech 4. 5., 9. 5. a 11. 5. od 9:30 do 16:00 vám budou pracovníci katastrálního úřadu k dispozici v zasedací místnosti obecního úřadu k zodpovězení vašich dotazů.

Golfový klub Líšnice hledá nájemce (provozovatele) na sezónní provoz občerstvení v klubovně na golfovém hřišti.

Výhodné podmínky, provoz od 1. dubna do 31. října od 8 do 19 hodin, dlouhodobá spolupráce vítána.

Více informací na telefonním čísle 725 387 687.



Hledáme posily pro Líšnický zpravodaj

Píšete?
Fotíte? Kreslíte?
Máte dobré nápady?
Zajímavé kontakty?
Chcete si vyzkoušet, jak se dělají noviny?

Ozvěte se nám!
zpravodaj@obecclisnice.eu

Pro každého od 12 klidně do 120 let se u nás něco najde.

Rekonstrukce rybníka na návsi? Máme hotovo!

První z připravovaných akcí obce z balíku „Přírodě blízká protipovodňová opatření a retenční vody v území“ je konečně hotova. Rybník se podařilo zrekonstruovat tak, že mu zůstal jeho venkovský ráz, mohly se už do něj vrátit škeble, ale teď už může zase plnit důležitou funkci hašičské nádrže a třeba v létě i občanské plovárny. Práce ovšem zdaleka nekončí...

Text & foto: Ondřej Hrazdira, předseda výboru výstavby a životního prostředí obce Líšnice



Historická pohlednice líšnické návsi.
Zdroj: cernolice.net.

Projekt, o jehož realizaci jsme informovali v podzimním vydání Líšnického zpravodaje 2020, jsme dokončili v lednu letošního roku. A povedlo se. Důvodem rekonstrukce bylo zajistit dobrý technický

stav rybníka pro plnění

veškerých jeho funkcí pro budoucí desítky let, a to při zachování jeho vesnického vzhledu, což jednoduše znamená opravit rybník tak, aby byl „vodotěsný“, aby se nerozpadalo opevnění hráze, aby fungoval požerák (to je ta věc v rybníce, kterou se udržuje hladina vody, nebo se jí rybník vypouští), aby do rybníka natékala voda z potoka, a zároveň aby si rybník stále udržel svůj původní ráz.

Po zahájení prací na konci roku 2020, kdy byly odstraněny leťité sedimenty ze dna rybníka, byly práce na podstatnou část roku 2021 přerušeny. Na vině byl nejdříve Covid v řadách zaměstnanců zhotovitele, ale ani po zahájení vlastních prací to chvíli nevypadalo úplně růžově – nějak se nedařilo dohodnout se se zhotovitelem na požadované kvalitě a také na požadavcích na pohledovou stránku rekonstrukce. Například zdívo opevnění hrází stavěli kameníci třikrát! Důvodem byl zejména požadavek na použití specifického typu kamene a techniku zdění „nasucho“, která je dnes již málo používaná a vyžaduje kamenický fortel.

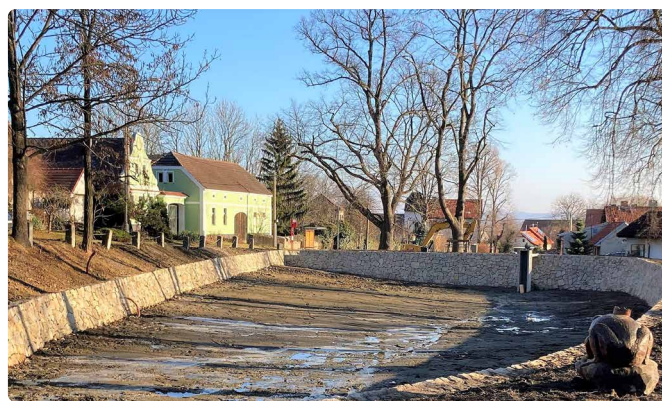
Veškeré problémy stavby jsou už ale zapomenuty – práce byly dokončeny v perfektní kvalitě, a přestože z původního rybníka zbyly v podstatě pouze části hrází, ani to tak nevypadá, a to byl záměr. Rybník má nové opevnění kamennými zdmi, za jejichž rubem je těsnicí folie, nový požerák a spodní výpust, nový bezpečnostní přeliv, nový je také vzdouvací objekt na potoce včetně dřevěné lávky a proběhly také úpravy tělesa hráze.

I přes neduhy stavby si zaslouží poděkovat zhotoviteli – firmě Hydro & Kov s.r.o. za dobře odvedenou práci, Středočeskému kraji za finanční dotaci na realizaci projektu, paní Tvrzké (naší sousedce z Řitky, ze společnosti VRV, a.s.) za technický dozor investora a všem ostatním, kteří přispěli k tomu, jak dnes náš rybník vypadá.

A přestože je rybník hotov, práce nekončí – v sobotu 19. března jsme do rybníka vrátily padesátku škeblí rybníčních a velevruba, společně s Danem Stauchem musíme ještě obnovit vodotrysk pro provzdušnění vody a nasazení rybí obsádky a zbývá také zlikvidovat dočasnou deponii sedimentů umístěnou u čistírny odpadních vod a dokon-



Průběh stavby – bourání zdiva a odtěžení sedimentů ze dna.



Rekonstrukce dokončena – můžeme napouštět vodu.



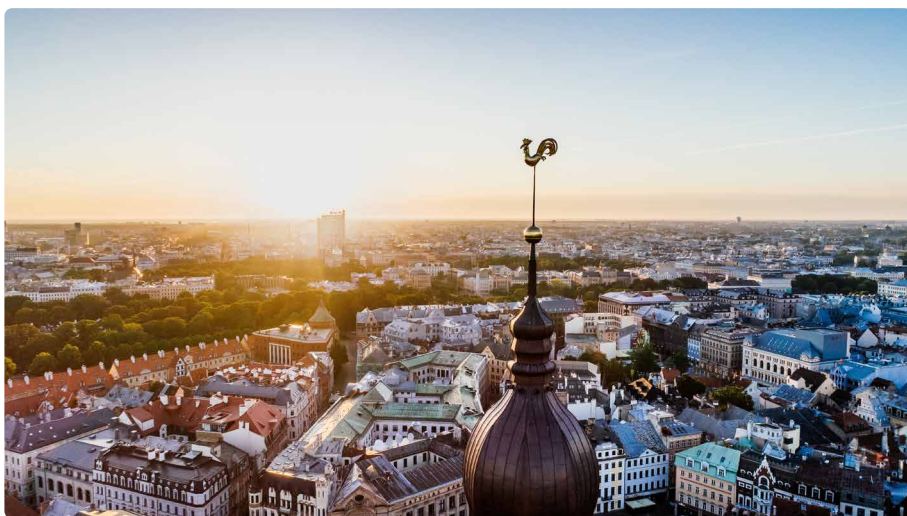
Rybník na návsi je už zase její ozdobou.

čit obnovu travnatých ploch okolo rybníka.

Ať tedy rybník slouží dlouhá léta nejen jako hezká dominantu naší návsi, ale také jako důležitý ekologický prvek a zdroj požární vody. A třeba bude sloužit nejen rybám, ale díky větší hloubce, v průměru více než o půl metru, i plavcům!

A my se můžeme pustit do dalších projektů – připraveny máme tůně a revitalizaci ploch u cesty ke hřbitovu, takže už jen získat dotaci....

Ruslan Orlovs: Riga je taková malá Praha



Když se prý v Rize rozhlédnete, máte pocit, že už jste to viděli. Aha, v Praze! (Fotografie od uživatele Aleksejs Bergmanis ze služby Pexels)

Jeho vysokou postavu a vřelý úsměv nelze přehlédnout. Jeho akcent rychle prozradí, že pochází z východu. Málokoho ale napadne, že se narodil na Baltu. V Lotyšsku. Jeho maminka pochází z Litvy. Obě tyto země dlouhodobě bojují s pocitem Ruska, že jsou jeho. „Když se Lotyšsko stalo součástí SSSR, přijeli tenkrát k budově vlády ruské tanky a bylo hotovo. Země se dvěma a půl miliony obyvatel moc šancí neměla,“ vypráví mi o nepříjemné aktuální historické události Ruslan Orlovs, kterého do Česka a do Líšnice přivedla jedna pěkná česká holka.

Text: Dominika Rýparová

Jaká je teď v Lotyšsku nálada?

Špatná, řekl bych. Jsem z místa 15 nebo 20 km od běloruských hranic, takže to vůbec není příjemné, ale lidé se snaží žít dál, věří, že to dobře dopadne.

Nebojí se, že Rusové přijdou až k nim?

Lotyšsko je v NATO, tak moc doufám, že takoví blbci to nejsou, aby šli proti alianci. Stačí, aby se dostali na centimetr do Lotyšska nebo Litvy, a začne třetí světová. Proto všichni věří, že se to nestane.

Už jsem v Líšnici slyšela, že jsi Rus – jak moc máš tohle označení rád?

(smích) Víš co, mně je to jedno. V Lotyšsku nejsem už 20 let. 12 let jsem žil v Anglii, kde jsem poznal svou ženu Andreu. Tam jsem se naučil, že když mluvíš rusky, jsi prostě Rus. Když jsem do Anglie dorazil, jeden Angličan

se mě zeptal, kde Lotyšsko je. Chvilí jsem se mu to snažil vysvětlit, ale pro 70 % lidí v Británii je Anglie celý vesmír, Evropa je někde tam daleko. Ve velkých městech ne, ale na venkově? Vůbec netuší. Je to stejné jako Česko – pro spoustu lidí je to pořád Československo a vlastně Rusko. Takže jsem si na to prostě zvykl. Nebavilo mě pořád dokola opakovat: jsem Lotyš, jsem Lotyš, jsem Lotyš. Navíc tak úplně Lotyš nejsem, pocházíme z Litvy, tehdy to byl všechno sovětský svaz a moje maminka byla účetní a po škole dostala umístěnku do Lotyšska. Tam jsem se narodil, tam jsem chodil do školy, učil se lotyšsky, a proto jsem úředně Lotyš.

Jaký byl vlastně konec SSSR u vás?

Asi hodně podobný jako tady. Jen to bylo divočejší, větší „bordel“. Ale bylo to rychlé. Večer jsme šli spát a byli jsme pod Ruskem, a ráno už to nebyla pravda. Pamatuju si jako kluk vlaky, které odvážely ruské tanky. Lotyši to pak vzali velmi vážně, obrát o 180°. Včera jsi mluvil rusky, dneska musíš mluvit jen lotyšsky. Myslím, že tehdy 50 % lidí mluvilo rusky a 50 % lotyšsky. Pro ty staré, kteří se museli na stará kolena začít učit lotyšsky to nebylo vůbec jednoduché.

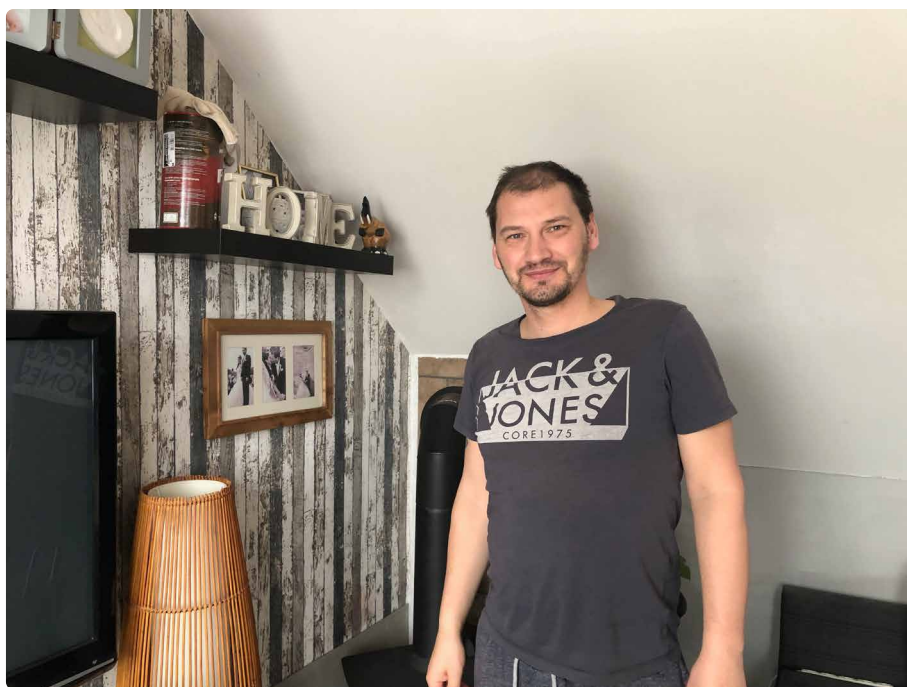
Ani pro děti ve škole. Třeba můj ročník a ty dva kolem mě to měly velmi těžké, začínaly v ruské škole, 95 % všeho bylo v ruštině a najednou se to otočilo. Ale děti se přizpůsobí, prostě se to naučíš.

Jaký je rozdíl mezi ruštinou a lotyštinou?

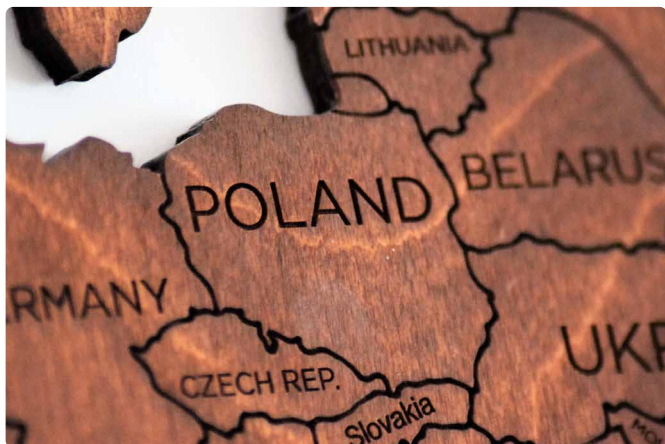
Nemají spolu vůbec nic společného! Lotyština, litevština i estonština jsou velmi specifické jazyky, nemají nic společného ani navzájem, možná dvě tři slovíčka se někde sejdou. Tím, že jsem měl v Litvě babičku, mluvím i litevsky. Jako malý jsem k ní jezdil na léto a musel jsem mluvit jejím jazykem. Pak jsem přišel zpátky do školy a měl jsem v tom šílený zmatek.

Ty mluvíš i rusky, anglicky... umíš nějaký z tvých jazyků i tvoji kluci?

Ne. (smích) Snažím se jim nějak př-



Ruslan žije v Česku už osm let, s manželkou Andreou mají syny Nicolase a Lukase.



Věděli jste, že Lotvía znamená anglicky Lotyšsko, i když to zní jako Litva? Ta se zas řekne Lithuania. (Fotografie od uživatele Anthony Beck ze služby Pexels)

blížit angličtinu, ale tím, že už v Lotyšsku ani v Litvě nikoho nemám a nejezdíme tam, tak není důvod učit je lotyšsky nebo litevsky. Moje maminka už žije taky v Anglii. To je taky celkem vtipné. Já jsem jí v 19 utekl do Anglie a jí se tak stýskalo, že si tam našla práci a přestěhovala se za mnou. No a já odešel do Česka! Taky tím, že už v Lotyšsku nejsem 20 let, musím občas přemýšlet, jak se to řekne 100% správně. V práci teď mám i nějaké Lotyše, tak když se sejdeme třeba na grilovačce, tak potrénujeme.

Ty už tedy na Baltu nikoho nemáš?

Ne, z rodiny ne, ale pořád jsem hodně v kontaktu se spolužáky, píšeme si, od nich vím, co se tam děje. Za posledních 10 let jsem tam ale byl jen jednou.

V mé představě mají baltské země takové zvláštní kouzlo...

Lotyšsko ne! (smích) Litva ano, mají hodně vodních ploch a v létě je to nádhera, ale v jiná roční období je to jen bahno. Lotyšsko je taková placka. Kdybych měl doporučit, co tam vidět, tak třeba Rigu – to je taková malá Praha, je to hrozně vtipné.

Držíš si nějaké lotyšské tradice? Tvoje žena k nám kdysi psala o lotyšských Vánocích...

Lotyšské Vánoce jsou celkově jiné, ale za těch 20 let mimo už mi to všechno nějak splynulo. Jediné, co dělám, je lotyšské jídlo. Je to taky ryba a spol. jako tady, ale v jiné podobě. Hodně jinak berou taky Silvestra. Tady je to příležitost se opít, Lotyši ho slaví podobně jako Štědrý večer. Sejdou se, popovídají, dělá se slavnostní večeře. Ale i to se mění.

Jaké byly tvoje první dojmy z Čech?

Než jsme sem přijeli, znal jsem už

hodně Čechů a Slováků a oni mě povzbuzovali, že tu najdu práci lusknutím prstu. Stačí, že umím dobře anglicky. My jsme i s Andreou první dva roky tady mluvili jen anglicky. Jenže to, že neumím česky byl samozřejmě problém. (smích)

Jak se ti učilo česky?

Celkem dobře. Ale už se těším, až půjde Nikoušek do školy, protože se s ním budu učit češtinu. Mluví tak nějak dobře, ale teď bych potřeboval zlepšit i tu gramatiku.

Překvapilo tě tu něco nemile?

Pravdu? (smích) Přece jen jsem žil dlouho v Anglii a pořád jsme tu pár let pozadu. Tady je pořád hrozně moc papírování. Když si chceš něco zařídit, potřebuješ na to hromadu papírů. V Anglii přijdeš na úřad, dostaneš jeden malinký papírek a hned je to v systému. To všechno zrychluje. Když jsem si tam zařizoval trvalý pobyt, netrvalo to snad ani hodinu. Pak mi přišla kartička, zároveň šlo všechno i na pojistovnu a podobně. Tady? Musíš si všechno oběhat, pořád se objevují nové a nové věci a všechno strašně trvá.

To mě dost děsí. Ale věřím, že za pár let už to tu bude taky jiné. Důležitá je naděje. (smích)

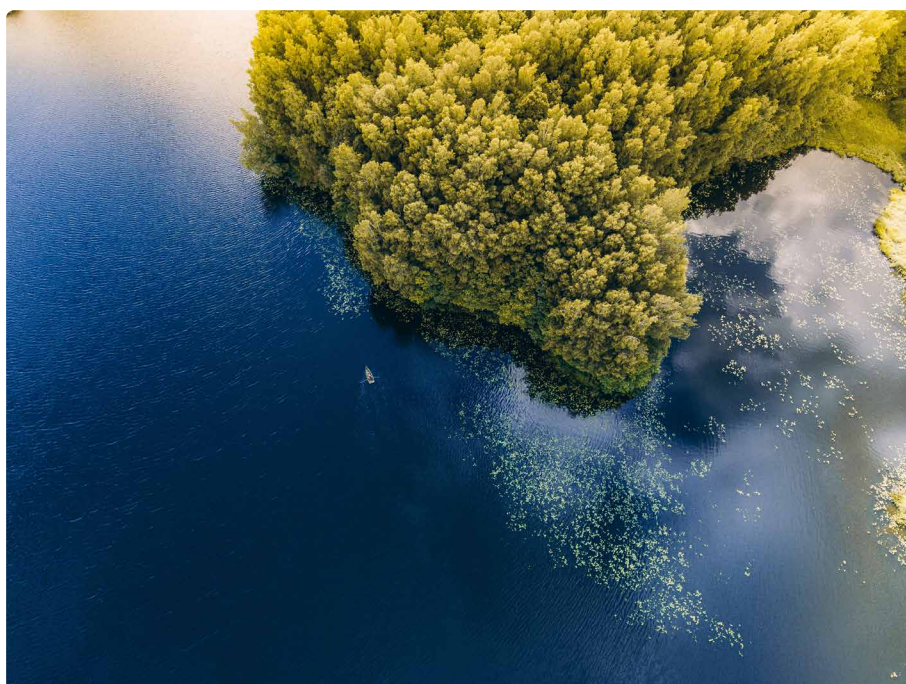
Pak musím zmínit operátory. Už před těmi 20 lety jsem měl neomezený tarif, k tomu jsem dostal iPhone a platil jsem dvě stovky měsíčně. Tady do teď platíš velké peníze a neomezené tarify mají svá omezení. Chápu, že jsme malý trh a musí od nás ty peníze nějak dostat, ale je to šílené.

A co české pivo?

Řeknu to takhle: jsem tu kvůli českému pivu a rumu. (smích) I v Lotyšsku jsou pivovary a dobré pivo, ale takové jako tady ne. Mě tu ale nejvíc chytlo víno. Tak moc, že jsem si ho vysadil na zahradě a každý rok dělám burčák. V nejlepším roce jsem měl i 100 l – to bylo skvělé, protože jsem polovinu rozdál a z druhé jsme udělali víno.

Jak ses dostal k vinařství?

Přes svou tchýni. Ony s Andreou pocházejí z Moravy, ze Znojma, dostaly odtud nějakou révu, ale nebavilo je to, ale mě to nějak chytlo. Tu původní jsme už sice vyměnili, protože jsme ani nevěděli, co to bylo, ale teď tu mám 28 hlav moravského muškátu a burčák je každý rok výborný. Stavte se někdy!



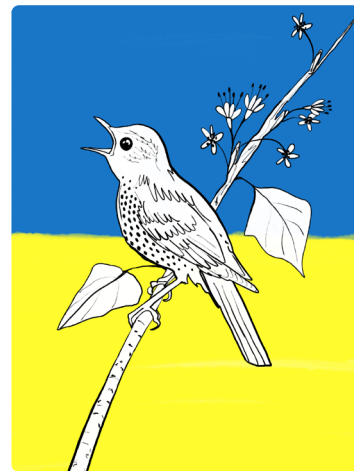
Když na Balt, tak v létě, když koupat, tak v Litvě. (Fotografie od uživatele Humphrey Muleba ze služby Pexels)

Co víte o ukrajinštině?

Aneb 100+1 zajímavostí vypsanych z Jazykového koutku

SLAVIČÍ ŘEČ

Jedním ze symbolů Ukrajiny je slavík, a proto když bude řeč o солов'їна мова /solovjina mova/, vězte, že je to to samé co українська мова /ukrajinska mova/, tedy ukrajinský jazyk. Každopádně za svůj výkon by si Ukrajina zasloužila i slavíka zlatého a vítězství ve všech kategoriích.



Když se po ruském útoku na Ukrajinu rozprostřeli Ukrajinci po celé Evropě, objevil se zajímavý lingvistický problém. Došli tlumočníci. Leckdo si dělal naděje, že opráší svá ruská studia, ale ejhle, Ukrajinci mluví ukrajinsky. Ruku na srdce, kdo jste si myslel, že se na Ukrajině mluví rusky, možná s nějakými krajevními specialitami? Web JazykovýKoutek.cz dal dohromady zajímavá fakta a my vám přinášíme výběr toho nej.

Text: redakce s využitím článku 10 věcí, které jste pravděpodobně nevěděli o ukrajinštině

1. Ukrajinština není ruština

Ruština se sice vždy snažila ukrajinštinu vehementně nahradit, ale pořád jde o jediný oficiální jazyk Ukrajiny a patří dokonce mezi 20 nejrozšířenějších jazyků světa. Mluví jí asi 45 milionů lidí po celém světě.

2. Ukrajinština je spojená s nezávislostí Ukrajiny

Pokusy vymýtit tento východoslovenský jazyk trvaly neuvěřitelných 376 let a vyšlo na 56 oficiálních zákazů. To trvalo až do roku 1991, kdy Ukrajina získala nezávislost. Jak je vidět, jde o velmi houževnatý národ.

3. Ukrajinština má blíž k češtině než ruštině

Nejbližším příbuzným je běloruština (shodují se až v 84 % slovní zásoby), ale vězte, že ani ta se neshoduje s ruštinou. Druhým nejpodobnějším jazykem je pak polština (70 %) a – podržte se – slovenština (68 %). S ruštinou ji pojí 62 % používaných slov. Po gramatické a fonetické (tj. výslovnostní) stránce je rozdíl ještě větší a ukrajinštinu pojí s ruštinou

pouhých 11 rysů, zatímco s češtinou 23!

4. Není azbuka jako azbuka

Pokud tuhle abecedu, kterou Pavel Kohout přirovnal k nábytku, ovládáte, budete s tou ukrajinskou stejně bojovat. Některá písmena jsou navíc, některá se jinak vyslovují. Počkáte tu vedle „и“ také nám známé „і“ – a je mezi nimi rozdíl. Z těch asi nejjednodušších rozdílů jmenujme to, že Ukrajinci mají „h“.

5. Rekordní jazyk

Ukrajinská abeceda má 33 písmen a označuje jimi celkem 48 fonémů (tedy zvuků napsaného:) – čeština jich má 36. Nemusíte být zrovna jazykovědec, abyste pochopili, že to nebude tak jednoduché se ukrajinsky naučit.

Středočeský kraj

INFO



ПОМОЦ ПРО УПРЧЛІКІ



КАСРУ - КРАЈСКÁ АСИСТЕНЧНІ ЦЕНТРА ПОМОЦІ УКРАЇНІ СТРІДОЧЕСКЕГО КРАЈЕ



Příbram (od 8. března, 7:00)
Kulturní dům, adresa: Legionářů 400

NONSTOP



Kutná Hora
Kongresové centrum Galerie Středočeského kraje, adresa: Kremnická 239/7

NONSTOP



Mladá Boleslav
Základní škola a Mateřská škola Mladá Boleslav, 17. listopadu 1325, adresa: 17. listopadu 1325

NONSTOP



Praha
Kongresové centrum Praha, adresa: 5. května 1640/65

NONSTOP

POSKYTUJÍ: kontaktní místo, pomoc s registrací, ubytováním, vyřízením zdravotního pojištění, pracovními povoleními či sociálními dávkami, urgentní psychologickou či lékařskou pomoc

Informace získáte také na nonstop Středočeské asistenční lince centra:

226 288 400

Veřejná doprava je pro ukrajinské občany po Středočeském kraji zdarma po předložení pasu.

Hejtmanka Petra Pecková
I Středočeský kraj

Středočeský kraj

Středočeský kraj

INFO



ДОПОМОГА БІЖЕНЦАМ



КАСРУ - РЕГІОНАЛЬНІ ЦЕНТРИ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ



Příbram (Прібрам) (з 8 березня, 7:00) БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ
Будинок культури, adresa: Legionářů 400



Kutná Hora (Кутна Гора) БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ
Конгрес-центр Галереї Центральнеческого краю, adresa: Kremnická 239/7



Mladá Boleslav (Млада-Болеслав) БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ
Початкова школа та дитячий садок Млада-Болеслав, 17. listopadu 1325, adresa: 17. listopadu 1325



Praha (Прага) БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ
Конгрес-центр Прага, adresa: 5. května 1640/65

ВОНИ НАДАЮТЬ: контактний пункт, допомогу з реєстрацією, проживанням, медичним страхуванням, дозволом на роботу чи соціальними виплатами, невідкладною психологічною чи медичною допомогою.

Ви також можете отримати інформацію на безперерв Центральнеческій лінії допомоги центру:

226 288 400

Громадський транспорт у Середньоческому регіоні безкоштовний для громадян України за пред'явленням паспорта.

Hejtmanka Petra Pecková
I Středočeský kraj

Středočeský kraj

Válka na Ukrajině a její vliv na psychiku



Děni posledních týdnů nenechalo klidným snad nikoho. Avšak úměrně s tím, jak se mění válečná situace na Ukrajině, proměňují se i pocity, které tento konflikt vyvolává u lidí. V prvních chvílích všemi oťrásla vlna solidarity, každý měl potřebu pomoci, soucítit s dětmi, matkami, rodinami. Lidé přispívají finančně, materiálně, nabízejí možnost ubytování uprchlíkům, pomáhají s přechodem přes hranice atd. Solidarita přetrvává, ovšem s informacemi, které se k nám dostávají, přichází také mnoho otázek, obav o vlastní bezpečí, o to, jak to bude, kdyby přece jen vybouchla jaderná elektrárna, co když konflikt překročí hranice Ukrajiny, vždyť to přece není zas až tak daleko od naší republiky... Tisíce otázek, tisíce dohadů. Vláda ujišťuje, že nebezpečí nehrozí, ale jak jí věřit po posledních letech, kdy se rozhodnutí vlády v souvislosti s pandemií změnila z hodiny na hodinu? Běžné jsou nyní pocity vyčerpání a prohlubující se frustrace.

Text & foto: On-line psychologická poradna MOJRA.cz, www.mojra.cz

Aktuálně se společnost dělí na tři tábory. Jedni se snaží pomáhat, co jim síly stačí, zapojují se do různých stávek, pořádají humanitární akce, sbírky, pomáhají se zapojením uprchlíků do společnosti a snaží se sdílet aktuální zprávy z válečné oblasti. Druzí naopak cítí zlost a dávají ji nahlas najevo. Vadí jim přístup státu, který se snaží uprchlíkům co nejvíce pomoci. Například ti, kteří vinou pandemie přišli o své podniky a práci,

se hlasitě ozývají proti vytvoření pracovních míst pro Ukrajince. Hledají viníka, někoho, kdo může za jejich problémy, kdo se o ně nepostaral a teď se stará o „cizí“. Třetí skupinou jsou pak ti, kteří zůstávají nestranní, nevyjadřují se a nezapojují se. Ne snad proto, že by jim to bylo jedno, že by nic necítili. Ale spíš je to jakýsi obranný mechanismus. Ať už patříte do jakékoli skupiny, nemáte důvod se za své pocity stydět. Válka, i když se nás přímo netýká, pořádně oťře se s lidskou psychikou. A každý má své způsoby, jak se s nadměrným stresem vyrovnat.

Jak vysvětlit válku dětem?

Připravte se na to, že aktuální dění před dětmi nijak neutajíte. Budou mít spoustu otázek a je vhodné jim na ně odpovědět. Za žádných okolností dítěti nelžete, avšak některé informace poupravte tak, aby je dítě s ohledem na svůj věk pochopilo. U malých dětí zkuste použít přirovnání k něčemu, co je dítěti blízké. Například, že jsou dvě země, které se nemají rády, a proto spolu bojují. Určitě zdůrazněte, že válka je špatná a že konflikty by se měly řešit jinak, než silou.

Školní děti již dokáží vnímat abstraktní pojmy jako spravedlnost, morální hodnoty, ohleduplnost, rovnoprávnost. Mnohdy však tyto hodnoty vnímají jako absolutní, a když vidí, že je někdo porušuje, jsou z toho frustrované, zlobí se. Důležité je při rozhovorech s dítětem válku odosobnit, vysvětlit mu, že za ní stojí jen několik jedinců, a ne všichni obyvatelé da-

ného státu, že všichni nejsou stejní, ale hodně z nich má strach jakkoli zakročit.

Jakožto rodič nesdílejte své obavy a negativní emoce s dětmi. Nezapomeňte, že děti se právě od vás učí, jak si ve stresující situaci poradit, jak ji překonat. To ony u vás hledají útočiště, neberte jim pocit bezpečí tím, že sami budete panikařit.

Jak sami zůstat v duševní pohodě?

V první řadě filtrujte informace, které si k sobě pouštíte. Nenechte se vyděsit titulky, jsou většinou značně nafouklé právě proto, aby upoutaly vaši pozornost. Snažte se čerpat informace z ověřených zdrojů, věnujte jim vždy plnou pozornost a čtete/dodivejte se až do konce. Vyhněte se ukvapeným závěrům.

Ne nadarmo se říká „ve zdravém těle, zdravý duch“. Nezapomínejte na správnou životosprávu, konzumaci kvalitních potravin, ovoce, zeleniny a také na pravidelný pohyb. Pokud to jen trochu jde, zařadte do svých každodenních aktivit krátkou zdravotní procházku na čerstvém vzduchu. Důležitý je také kvalitní a vydatný spánek. Alespoň hodinu před spaním se vyhněte brouzdání po sociálních sítích, mobil, pokud to jen jde, nenechávejte v místnosti, kde spíte, nebo alespoň vypněte zvuk a vibrace. Ložnici důkladně vyvětrejte, před spaním vynechejte nápoje s kofeinem a cukr, raději si dopřejte bylinkový čaj (meduňka, heřmánek...). I přes den je důležité udělat si čas na odpočinek, relaxaci a koníčky. Ať už je to četba knihy, zajímavý film, malování, cvičení...

Sdílejte své starosti a obavy, promluvte si o tom s partnerem, rodinou, přáteli, psychologem. Každý z nás má své strategie, jak se vyrovnat se stresem a negativními emocemi, i když si to třeba jen neuvědomujeme.



Psychologická poradna online



Jak se ve škole žije „po škole“

Dnes bychom vás rádi informovali o tom, co se ve škole děje po skončení vyučování. I když povinné vyučování končí každý den pro všechny naše žáky nejpozději ve 13.00, ve škole je živo až do pozdních odpoledních hodin.

Text: Alena Fialová, ředitelka ZŠ a MŠ Líšnice

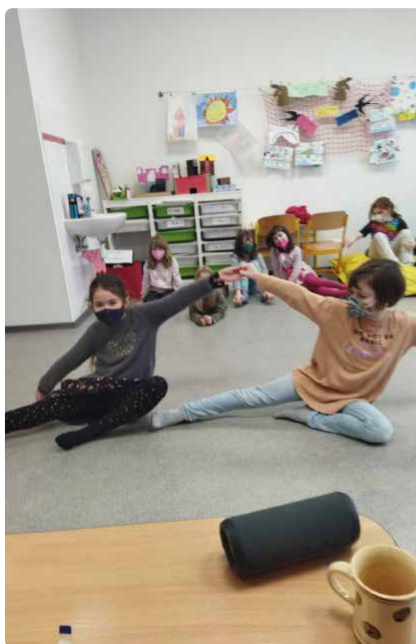
Foto: Archiv školy



Předsedkyně poroty Star Dance Adélka

Kromě zájmových kroužků, které naše škola organizuje a mezi něž patří např. oblíbená keramika, zumba, deskové hry či výuka hry na zobcovou flétnu, mohou děti trávit odpoledne ve školní družině. Nejde však o „hlídací službu“, jak tomu někde bývá, naše družina nabízí dětem mnoho aktivit a zábavných programů, kterých se děti mohou dle svého zájmu zúčastnit.

Každý den je třeba zařadit do programu odpočinkovou část, během které si děti volí aktivity samy. Po čtyřech až pěti hodinách soustředěné dopolední práce se potřebují proběhnout a vykřičet, proto pokud to počasí dovolí, tráví tento čas vždy venku. A pak už přichází společná zábavná činnost. Některé dny se děti věnují sportovním aktivitám, jiné dny těm uměleckým, zábavným hrám či soutěžím a společnému čtení literatury. V oblíbenosti mezi dětmi celodružinové tematické akce.



Soutěžní dvojice družinové Star Dance

Kdo se o děti stará?

Školní družina v Líšnici funguje od 4. září 1990, kdy ji zorganizovala a otevřela paní ředitelka Mgr. Jana Čiháková (viz. Školní kronika str. 42) a první slečnou vychovatelkou se stala Lucie Karešová. Během let se v družině vystřídala řada zaměstnanců, v současné době je personální obsazení družiny stabilní. Služebně nejstarší je paní vychovatelka Martina Bicanová. Martina je maminkou dvou našich bývalých žáčků, žije v Líšnici na Varadově a je neuvěřitelně kreativní a aktivní. Děti oceňují



Zimní olympiáda – hokej

především její milý přístup a obrovský smysl pro humor.

Aktivně spolupracuje se slečnou vychovatelkou Adélou Hniličkovou, která pochází z Čisovic a v současných dnech dokončuje studium na vysoké škole. Čeká ji statní závěrečná zkouška, tak jí všichni ve škole držíme palce.

Jelikož kapacita školní družiny je 50 dětí, pomáhá ve školní družině naše paní vychovatelka Pavla Fraňková. Pavla má ráda legraci a „řádění“, kromě dětí miluje psy, o které se umí profesionálně starat.

V příštím školním roce plánujeme navýšení kapacity školní družiny na 70 dětí tak, aby se do družiny mohly zapsat všechny děti, které o to budou mít zájem. Proto se od září 2022 těšíme na návrat paní vychovatelky Adély Raušerové, která u nás ve škole již v družině pracovala a nyní je na mateřské dovolené. Věříme, že veškerá probíhající administrativa dopadne dobře a my otevřeme v naší družině další oddělení.



Zimní olympiáda – biatlon

Zábavná odpoledne v družině

Paní vychovatelky se vždy snaží přinést do družiny nějaké netradiční aktivity. Pokud to epidemická situace dovolí, zvou do školy návštěv-



Zimní olympiáda – slavnostní ceremoniál



Zimní olympiáda – curling



Karneval v družině



Karneval v družině



Karneval v družině

vy. A tak se naše děti mohly setkat např. s oblíbenou dětskou spisovatelkou Ivonou Březinovou či Pavlou Etrychovou, autorkou Komisaře Vřfapky. Mimo to paní vychovatelky pořádají např. parádní drakiádu s opékáním buřtů a zpíváním u táboráku či vyrážejí na výlety do okolí a do Prahy.

V letošním školním roce to s návštěvami nebylo snadné, proto se paní vychovatelky snažily dětem zpestřit čas aktivitami dle jejich aktuálního zájmu. Na podzim se v družině odehrála slavná taneční soutěž Star Dance. Kdo chtěl, tak tančil, kdo nechtěl, mohl se stát porotcem či konferenciérem, zábavu si rozhodně užili všichni.

Během měsíce února žila školní družina zimními olympijskými hrami. Paní vychovatelky vymýšlely různá sportovní klání a děti mohly sportovat uvnitř i venku, jak to počasí dovolilo. Oblíbeným sportem se stal curling, „nelední“ lední hokej a biatlon. Na závěr družinových olympijských her obdržely všechny děti diplom.

Ani maškarní veselí v naší škole letos nechybělo. Paní vychovatelka Martina šla například za velmi originální masku „pytlík čaje“. I děti si karneval pořádně užily, konečně posudte sami...

Za celý kolektiv
vám krásné jaro přeje
Mgr. Alena Fialová, ředitelka školy

Rybníku na návsi se vrátila krása i význam

Pro náš hasičský sbor má rybník v centru obce velmi důležitou funkci. Jde mimo jiné i o požární nádrž s velkou zásobou vody pro případ požáru. Bohužel tuto funkci rybník několik let neplnil.

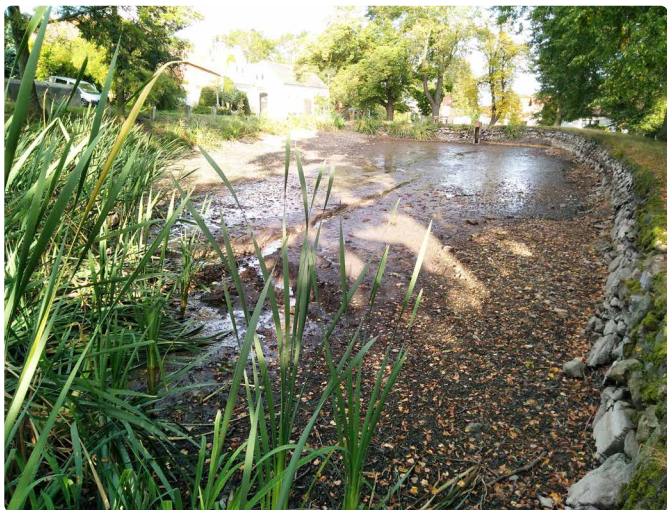
Text & foto: Jana Mašková, hasička

Není to tak dávno, kdy byl stav rybníka ve středu obce velmi zoufalý. Nejhorší situace byla v roce 2016, kdy vlivem velmi suchého léta a nedostatku srážek prakticky vyschl. Občanům se v té době odkryl pohled na samé dno rybníka pokryté bahnem a také na kamennou hráz, která se rozeshla a začaly se z ní uvolňovat a vypadávat kameny. Rovněž stavidlo nebylo v dobrém stavu, značně propouštělo vodu. Na podzim roku 2016 sami hasiči iniciovali dílčí opravu nejvíce podemleté hráze a utemování stavidla, aby rybník alespoň částečně zadržoval vodu do doby, než dojde ze strany obce k celkové rekonstrukci.

Po opravě se hladina vody v rybníce zvýšila, ale bohužel ne na dlouho. Situace s nedostatkem vody se opakovala i v následujících letech a rybník více méně dále chátral. Bylo jasné, že potřebuje velkou opravu, kvůli neustálému úniku vody. Pohled na tuto dominantu obce byl dlouhá léta doslova žalostný.

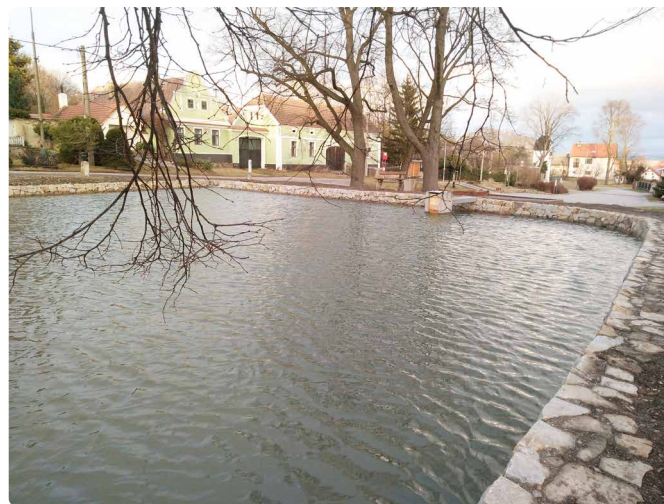


Líšnický rybník před rekonstrukcí.



Na podzim roku 2020 obec s opravami začala a začátkem roku 2022 bylo hotovo. Zrekonstruovaný rybník byl nejprve bez vody, ale díky deštivému období se během několika týdnů naplnil až po samý okraj. Rybník je umístěn na drobném vodním toku (líšnický potok), kam se stahuje dešťová a spodní voda z horního konce naší obce. Potok je spádem sveden do rybníka. V případě velké vody se přítok dá lehce regulovat stavidlem.

A tak se obecnímu rybníku po letech vrátily snad všechny funkce. Zmíním zejména funkci akumulační: zadržuje vodu v krajině, a tím pozitivně ovlivňuje mikroklima v dané lokalitě, především v letních měsících, a je dostatečnou zásobárnou užitkové vody pro obec. Změnil se i jeho estetický vzhled, který ovlivňuje podobu návsi. Vodní nádrž se tak stala zásadní dominantou obce.



Opravený rybník, ze kterého již voda neuniká.

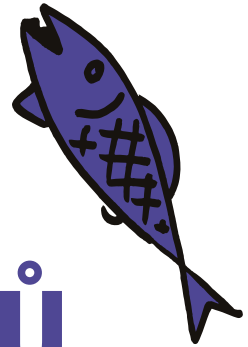


Bylo by dobré, kdyby se do rybníka vrátily i ryby a rozbujel se vodní život jako před lety. O chov ryb v rybníce a vše, co s tím souvisí, se léta staral líšnický porybný Dan Stauch, který také organizoval občanům velmi oblíbené výlovy. Poslední velký výlov, který si pamatují, byl na podzim v roce 2015. Zájemci z řad diváků tehdy mohli ochutnat přímo na místě smaženého kapra nebo si rybu odnést domů živou.

A tak si jen přejme, ať se opravou rybníka do obce vrátí nejenom ten život vodní, ale i ten kulturní a společenský a bude to v naší obci zase veselejší.



Obec Líšnice srdečně zve všechny sousedy
i přespolní kamarády na...



VELIKONOČNÍ VÝLOV PSTRUHŮ, BARVENÍ VAJEC A PLETENÍ POMLÁZEK



**v sobotu 16. 4. 2022 od 14:00
na návsi v Líšnici**

*sousedské
občerstvení*



*vy si vylovíte,
my vám vykucháme
a ugrilujeme*



*pruty
a udice
s sebou!*



*k tanci
i poslechu
zahraje
BandaRend*



*odborný dohled a pomoc
nejen s rybami: Dan Stauch
Děkujeme!*



V rámci akce budou pořizovány obrazové záznamy za účelem veřejné prezentace organizátora akce.
Organizátor nenese odpovědnost za záznamy pořízené jinými subjekty.



Líšnice v obrazech

Tématem tohoto čísla je vítr - v tom špatném i v tom až kýčovitě krásném smyslu. Vítr k životu v Líšnici patří, stejně jako koně a cestující kontejnery...



Foto: Helena Hůlová - Odpočinek po flámu?



Foto: Dominika Rýparová - S větrem o závod

Trápí nás sucho a požáry!



I když se to na první pohled nezdá, letošní jaro je extrémně suché. Suchá je nejen půda, ale i vegetace. Aktuální informace je možné zjistit na stránkách věnujících se suchu intersucho.cz.

Text & foto: Ondřej Hrazdira, zastupitel obce



A když je velké sucho, stačí jen trocha nepozornosti a požár je na střeše. Nebo na poli. Přesně to se stalo ve středu 2. března 2022 na louce vpravo od cesty ke křížku směrem na Čisovice. Posádky pěti hasičských vozů (škoda, že ten náš krásný líšnický mezi nimi tentokrát nebyl) si naštěstí s požárem poradilo dříve, než mohl přeskočit na okolní keře, případně domy. V následujících čtr-

nácti dnech pak hasiči likvidovali požáry v okolních katastrech Klíнец a Jíloviště.

Dávejme si tedy pozor při grilování, táborácích, kouření cigaret nebo likvidaci popela z kamen, a pokud se vám teď na jaře zapalují lejtka – nebrouzdejte se prosím vzrostlou travou!

Když v Líšnici kácel harvestor

Text & foto: Karolína Rábová, edit Radka Endrlová

Ne každý člověk zvládá dělat každou práci, například není tak silný nebo zdatný či na to třeba nemá povahu. Tak se také ne každý stroj hodí na všechno. Abych byla přesná, mluvím o těžbě harvestorem. Co vůbec harvestor je a k čemu slouží?

Harvestor je víceoperační stroj, který při těžbě dříví kácí, odvětvuje, rozřezává a ukládá strom. Jednotlivé výřezy zůstávají v porostu v neurovnaných, či urovnaných hranicích. Celkový cyklus je plně mechanizovaný a automatizovaný. Harvestor se skládá z kabiny, hydraulického jeřábu a těžební hlavičky, což je adaptér s pracovními nástroji, které slouží k uchopení stromu, uříznutí, položení do pracovní polohy, odvětvení, zkrácení a uložení vyrobených sortimentů. Pohonem jsou naftové motory. Harvestory se dělí do tříd podle výkonu, hmotnosti a dosahu výložníku jeřábu. První stroje měly množství nedostatků, a to zejména průchodnost terénem, nedokonalý měřicí systém.



Příklady harvestorů

Výhody:

Těžba harvestorem má své výhody, například snižuje fyzickou náročnost práce a zvyšuje bezpečnost při nepříznivých podmínkách, především klimatických. Co se týče rychlosti těžby, harvestorová technologie je velmi efektivní: zatímco zkušenému dřevorubci trvá pokácení, odvětvení a krácení kmene řádově půl hodiny, harvestor celou pracovní operaci zvládne za minutu nebo

dvě, navíc s vyšší bezpečností práce. Navíc tento stroj s jednočlennou posádkou zvládne to, co dříve prováděla pracovní četa několika lesních dělníků.

Nevýhody:

Samozřejmě každý stroj má i svou stinnou stránku. I když je těžba harvestorem nesrovnatelně rychlejší, bere práci lesním dělníkům a lesníkům. Ale to není všechno. Na rozdíl od lidské váhy jednoho lesníka jsou harvestory poměrně těžké stroje, které svou vahou porušují půdu a udusávají ji. Také vyjeté koleje způsobují problémy a při srážkách voda odtéká pryč místo toho, aby se vsákla na místě. Rostliny a okolní dřeviny postupně vysychají, jelikož rygol funguje jako odvodňovací příkop. Nebo naopak vodu zadržuje až příliš, voda se skoro nevsakuje do půdy a hlína je přemokřená. Zvyšuje se také riziko půdní eroze. Těžba navíc narušuje lesní ekosystém, protože ničí bylinné pásma lesa.

Jedna z posledních věcí je, že stroj je velmi objemný a trochu neohrabaný, často se stává, že poškodí i okolní stromy, co k těžbě nebyly určeny. Oproti tomu, těžba za pomoci dřevorubce, tažných koní či lesního traktoru (lakatoše) je šetrnější, zaměstná více lidí, silně neudusává ani nenarušuje lesní půdu. Tento způsob těžby je vhodnější, šetrnější, ale nákladnější na čas a peníze.

Stroj také neumí zpracovat křivé stromy a ty pak zbytečně skončí jako štěpka či palivo nebo zůstanou pohozeny v lese jen jako nechtěný a nevyužitý „odpad“ a mohou, pokud nejsou včas odstraněny, lákat škodlivý hmyz, jež se v těchto čerstvých zbytcích rád pomnoží.

Závěrem přikládám pár obrázků těžby harvestorem nedaleko obce Líšnice směrem ke Spálenému Mlýnu. Je zde vidět, že se opravdu k těžbě malé plochy velké stroje nehodí, zvláště ne na místě s blízko rostoucími stromy. Při monokulturní řádkové těžbě, kdy byly stromy vysazovány v určitých rozestupech, je těžba harvestorem mnohem vhodnější než v hustě zarostlém lese.

Na přiložených fotkách je zřejmé, že pro tento typ porostu – smíšený les s různou věkovou stavbou lesa – je použití harvestoru nevhodné. Bohužel díky nynější situaci s rozšíře-

ním lýkožrouta, zhoršených srážkových podmínek v minulých letech, a v případě, kdy lesník nestihá kontrolu firmy najaté na těžbu, nastává i situace, která je patrná z příložených fotografií – poničené, odtržené a polámané zbylé stromy, které mohou být dále snadněji napadeny škůdci, narušení vodního režimu v lese atd.

Avšak vše špatné je pro něco dobré – uvolněný prostor dá šanci jiným organismům, které ho využijí a poskytnou jistě zajímavou skladbu lesa a útočiště mnoha živočichům.



Vyjeté koleje s odtékající vodou směrem dolů ze svahu a také spousta větví ponechaných na místě.



Velké přebytky dřeva i poměrně silných větví.

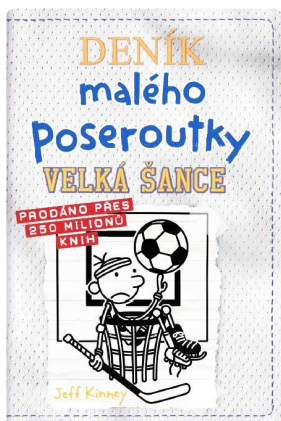


Harvestorem zpracované dříví

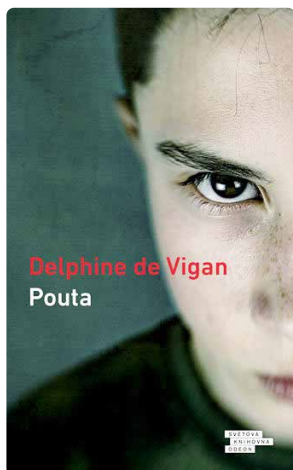


Knihovní novinky

Vážené líšnické čtenářky a čtenáři, opět se setkáváme na stránkách Líšnického zpravodaje. Tentokrát vás seznámím i se zlepšeným technickým vybavením knihovny. Jak uvedla paní starostka v minulém čísle zpravodaje, obec získala od Středočeského kraje dotaci na projekt „Obnova a doplnění informační technologie knihovny“. Knihovna je tedy vybavena novým počítačem, barevnou tiskárnou se skenerem a kopírkou a pěti čtečkami elektronických knih. Všechna tato zařízení jsou v rámci provozní doby knihovny k dispozici všem uživatelům knihovny.



Nové máme samozřejmě i knihy. Začnu s novinkou pro děti. Vyšel již šestnáctý díl **Deníku malého poseroutky s názvem Velká šance**. Autorem je opět Jeff Kinney. V tomto díle se hlavní hrdina dostane trochu nečekaně do basketbalového družstva (toho nejhoršího). Překoná Greg a jeho noví spoluhráči sám sebe nebo svou velkou šanci jen tak zahodí?



Pro dospělé čtenáře máme ve fondu dva nové romány od známé francouzské spisovatelky **Delphine de Vigan**. První s názvem **Pouta** a druhý, volně navazující pod názvem **Vděk**. Oba jsou věnované různým aspektům mezilidských vztahů a podle recenzí stojí rozhodně za přečtení.



Vlastimil Vondruška se románem **Neviditelní** odklonil od minulosti a představil svoji vizi budoucnosti, kdy skupina mocných prosadila tzv. Velký reset, který zdůvodnila tím, že je třeba zabránit chaosu, dát všem stejná práva, odstranit chudobu, neboť spravedlivé je, aby nikdo nevlastnil nic. Jediným majetkem lidí se stal biočip, který kontroluje, zda dělají, co mají.



Helena Žbáňková, knihovnice



Od české spisovatelky **Jany Pongarové** je román **Cyklistka** s podnázvem **Osud poslední baronky**. Být vzornou manželkou, takový měl být osud Blanky ze šlechtického rodu Battaglia. Z divokého děvčete vyrostla sebevědomá žena, která na kole zcestovala kus světa. Své stáří pak tráví v chátrajícím rodném zámečku v jihočeských Bratronicích. Až díky studentce žurnalistiky ožívají vzpomínky na Blančin dávný pestrý život.

I když začátek nového roku vzhledem k šíření covidu nevypadal dobře, pevně věřím, že se situace stabilizuje a už nebude nutné knihovny zavírat, jak tomu bylo v předešlých dvou letech.

Budu ráda, když si přijдете vypůjčit třeba některou z novinek. Zimní večery jsou stále ještě dlouhé.

Jak jsme „točili“ pohádku Tajemství staré bambitky 2

Text & foto: Petra Kubátová

**Jak to všechno začalo? Za deva-
taťero horami a devaťero řekami
a krásným mníšeckým zámekm žili
byli tři komparzisti, Sárinka, Matýs-
ek a Peťa Kubátovic. Šťěstěna tomu
chtěla a my jsme byli vybráni do
pohádky Tajemství staré bambitky
2, do veselé party herců v čele s To-
mášem Klusem, Ondrou Větchým
a okouzující královnou Kamilou Ja-
novičovou. Jak se tak říká, není ma-
lých rolí, ale pouze malých herců.**



Copak bychom mohli odejít bez fotky s Tomášem Klusem?

Náš velký natáčecí den připadl na 15.dubna 2021. Ač pohádka klame teplým letním počasím a děsivou bouřkou, věřte, že venku byl pouze jeden stupeň nad nulou a haleny, co jsme měly na sobě, byly sice z poctivé bavlny, ale staříčké a tím pádem velmi prořídlé. Nejednou dokonce i sněžilo a muselo se dlouho čekat, až přestane. Chudák Ondra a malá princezna na loďce pod zámekm a hlavně chudák pan potápěč!

Hned na začátku si nás odvedly paní kostymérky a osobně nás jednoho po druhém nastrojily do připravených kostýmů. Ti šťastnější z nás dostali i čepice a kus hadru přes záda! Někteří z nás zažili líčení od profesionální maskérky v maskéřně filmových hvězd. Nutno podotknout, že má přítomnost v kostyméřně překvapila nejen královnu Aničku! Tak to dopadá, když člověk ve spěchu místo do kostymérny pro kompars vstoupí do té pro VIP! Ale vše dobře dopadlo! A tak můžu přišťet usilovat o roli Boženy Němcové.

A poté už to začalo! Odvedli nás všechny na zámecký dvůr, kde proběhlo rozdávání kulis, jak neživých (stolů, stoliček, ranců), tak i těch živých jako např. hus, koz a králíků. Vzhledem k mojí profesi a lásce k živým tvorům byla volba mezi židli nebo husou jasná! Proběhla také instruktáž o tom, co se bude dít, kdo kam jde a kam si má stoupnout, párkrát proběhla zkouška a pak už klapla klapka a jelo se tzv. naostro! Vše klaplo, protože pohádka je už dávno na světě a věříme, že se těší dobrým recenzím.

Čekání mezi jednotlivými záběry nám občas zkrátil Tomáš Klus nějakou svou improvizovanou písni. Proběhlo samozřejmě i focení s celebritami a povídání si nejen s herci, ale i s ostatními. Někteří z nich se účastnili natáčení v minulosti již několikrát, někteří se dokonce tzv. komparsismem, mohu-li to takto nazvat, i živí. Ohřát se a posvačit jsme mohli ve stanu vyhříváném plynem. Menší panika nastala ve chvíli, kdy oheň zhasnul a plyn vesele unikal dál. Ukázalo se však velmi rychle, že to nebyl záměr produkce na snížení počtu komparzistů, a tím pádem počtu honorářů, ale pouhý průvan. Všem zúčastněným se ulevilo a natáčení mohlo pokračovat.

Něco takového jsme zažili poprvé v životě a musím říct, že jsme si to užili. Takže pokud jste pohádku ještě neviděli, vřele doporučujeme! My jsme ji už samozřejmě shlédli. A pro ty, co se do kin teprve chystají: zkusíte nás najít!

A jinak samozřejmě hezký filmový zážitek!



V pohádce je sice parné léto, v reálu teploty těsně nad nulou



Poddaná Sárinka je své úloze oddaná.



Po zásahu maskérky jsem si vysloužila přezdívkou Božena Němcová.



Ondra nám tu sice "spí", ale pro nás je to památka nevyčísitelné ceny.

Jarní kulturní tipy

Nejen příroda se probouzí ze zimního spánku. Všechno nasvědčuje tomu, že po dlouhém kulturním půstu se zase můžeme začít scházet na koncertech, divadelních představeních nebo v kinech. Za tím se v nabídce objevilo jen pár prvních odvážných pupenů, ale věrme, že program akcí se bude jen a jen rozrůstat. Vybrali jsme pro vás některé z „kulturních kroků“ kvetoucích v našem okolí, aby vám zpříjemnily jaro a zvedly náladu.

Vybral: Tomáš Fiala



Hudba

Koncert Clarinet Factory

25. 3. 2022 od 20:30, Společenský sál KD Dobříš

Mezinárodně oceňovaný ansámbl Clarinet Factory pokračuje v objevné cestě za možnostmi zvuku klarinetů i hudby obecně. Už 25 let úspěšně koncertují po celém světě a mají za sebou spolupráci např. s Bobbym McFerrinem, Lenkou Dusilovou a Tata Bojs, ale také s Filharmonií Brno nebo Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu.

Jarní koncert Příbramské filharmonie

6. 4. 2022 od 18:30, Aula ZŠ Jiráskovy sady, Příbram

Tradiční Jarní koncert Příbramské filharmonie a žáků a učitelů ZUŠ Příbram I. Během večera zazní skladby W. A. Mozarta, A. Reichy, J. Haydna a J. V. H. Voříška. Příbramskou filharmonií a celý koncert řídí Mgr. Veronika Kopecká, která učí i na lišnické škole.



Foto: Archiv Příbramské filharmonie

Koncert Ivan Hlas trio

8. 4. 2022 od 19:30, Club Kino Černošice

Trio (Ivan Hlas - kytara, zpěv, Norbi Kovács - kytara, Jaroslav Olin Nejezchleba - violoncello, zpěv) vyniká především virtuózní hrou na akustické nástroje. Jejich hudba má široký záběr od hospodského blues, přes městské balady, rokenrol, až po melodie etnické hudby. Těšit se můžete na to nejlepší z tvorby Ivana Hlase.

Koncert Ireny Budweiserové

20. 5. 2022 od 19:30, Zámek Dobříchovice

Irena Budweiserová byla 30 let členkou skupiny Spirituál Kvintet. Účinkovala i v muzikálech, v Národním divadle a natočila 10 sólových jazzových alb. V Dobříchovicích vystoupí spolu s virtuosem elektrické kytary Jakubem Ráčkem a nadaným japonským violoncellistou Keishiro Mikawou. Takto originální sestava je předtuchou ojedinelého hudebního zážitku.



Foto: Autor: Jirka DI - Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=14858398>

Koncert Lenky Filipové a jejich hostů

26. 5. 2022 od 19:00, Kulturní středisko U Koruny, Praha Radošín

Lenku Filipovou netřeba představovat a její písně, které zazní v radošínské Koruně, si většina diváků jistě ráda zazpívá spolu s ní. Vězte, že pokud počasí jen trochu dovolí, budete si moci užít Lenčín zpěv a tóny její kytary venku, a to na zbrusu novém Fajnovém dvoře, který byl otevřen na podzim hned vedle kulturního centra.

Film

V létě ti řeknu, jak se mám

23. 3. 2022 od 17:00, Kino Radošín

Velmi oddechová komedie na motivy bestselleru Evity Twardzik mapuje životy party čtyřicátníků, kteří se kamarádí a setkávají se od dětství dodnes. A právě teď po letech začínají objevovat tajemství, která jejich životy navždy změní. Vypněte a užijte si Terezu Kostkovou, Ondřeje Sokola nebo Jaroslava Plesla v situacích, které byste prostě nevymysleli.

Tajemství staré bambitky 2

25. 3. od 17:30, Bio Řevnice

Známý příběh napraveného loupežníka Karaby, jeho odvážné dcery Aničky, trochu nešikovného prince Jakuba a dalších postav pokračuje dál. Že by nastal čas oprášit tajemnou bambitku? Příjemné a nenáročné pokračování oblíbené pohádky se natáčelo v Mníšku a okolí a v rolích vesničanů jistě poznáte řadu svých sousedů a kamarádů.



Poslední závod

26. 3. od 18:00, Bio Řevnice

Filmové ztvárnění dramatického příběhu Bohumila Hanče a Václava Vrbaty, kteří zahynuli ve sněhové vánici během osudového

lyžařského závodu na hřebenech Krkonoš. Známy příběh měl však ještě jednu klíčovou postavu, o níž jsme se v učebnicích nedočeli. A přitom by měl být jeho hlavním hrdinou.

Divadlo

Láska mezi nebem a zemí

29. 3. 2022 od 19:30, Divadlo Jana Kašky, Praha Zbraslav

Naprostu brilantní anglická komedie hýří inteligentním humorem a břitkými dialogy. Mladí novomanželé si pronajmou starý dům na zapadlém anglickém venkově, který ovšem obývají duchové předchozích nájemníků. Ti se samozřejmě snaží nové vetřelce vypudit, seč jim jejich astrální síly a smysl pro ironický humor stačí.

O Smolíčkovi

3. 4. 2022 od 16:00, Club Kino Černošice

Veselá pohádka Vlastimila Pešky na známé motivy pro děti předškolního a mladšího školního věku. Písničky na slova autora složil hudební skla-

datel Richard Mlynář, autorkou mimořádně zdařilé výpravy a loutek je známá výtvarnice Dana Zimová. Děti se mohou těšit na zlaté parohy, jezinky a samozřejmě na Smolíčka.

Zahraj to znovu, Same

8. 4. 2022 od 19:00, Divadlo A. Dvořáka Příbram / Malá scéna

Skvostná komedie Woodyho Allena, mistra suchého humoru a ironie, s níž se střetuje v první řadě sám do sebe. Kromě toho rozbíjí všechna klišé o lásce a manželství, která si umíte představit. A přesně to je i středobodem této slavné hry. Tenhle Woody Allen z roku 1969 nikoho nezklame ani v roce 2022.



Foto: Archiv Divadla A. Dvořáka Příbram

Přednáška

Podivuhodné stavby Jana Kotěry ve středních Čechách

14. 4. 2022 od 17:00, Školní jídelna ZŠ Lety

V prosinci uplynulo 150 let od narození Jana Kotěry, jednoho z nejvýznamnějších českých architektů přelomu 19. a 20. století. Řadu architektonických skvostů, na kterých se podepsala jeho ruka, najdete právě v našem regionu. Díky zasvěcenému výkladu lektorky Národní galerie v Praze Mgr. Moniky Sybolové se s nimi můžete seznámit během jediného večera.

Hřiště Na Ladech už neleží ladem

Začalo to nápadem srovnat nevyužívanou louku, aby se tam dalo aspoň si kopnout. Skončilo to volnočasovým areálem s prostorem pro malé sportovce, jejich rodiče i nejmenší sourozence a celý projekt rozhodně není u konce. Zájem o novou možnost pohybu zatím jen pro děti je obrovská: klub Sportuj pod Brdy má už na dvě stovky členů. "Každý, kdo se nad situací v Řitce zamyslí, musí dojít k závěru, že tu bylo nutné sport, kulturu a volnočasové aktivity podpořit," říká Jiří Růžička, muž, který celou akci rozjel i dovoval, když finance chyběly.

Text: Dominika Rýparová
Foto: archiv Sportuj pod Brdy

Původní odhad rozpočtu byl pouhých 90 tisíc, ve skutečnosti ale současná podoba areálu stála mnohem víc: téměř 1 750 000 Kč. "Můj první odhad byl velmi podhodnocený. Jen za zemní práce se utratilo více než 150 000 Kč. Celkové náklady spojené s první fází byly 380 000 Kč, z čehož se podařilo vy-



Zázemí pro rodiče i čekající sportovce se rozrostlo.

brat úžasných 260 000 Kč od občanů a firem. Patří jim obrovský dík," vypočítává otec celého nápadu a zároveň jeden z trenérů SK Sportuj pod Brdy Jirka Růžička. Podařilo se získat také příspěvek Nadace ČEZ na bezpečné hliníkové branky, ale stejně bylo nutné doplatit i něco z kasy sportovního klubu.

Jak už to tak bývá, když se do něčeho kopne, objeví se další a další nutnosti. Jednou z podmínek sousedů kolem hřiště bylo i vybudování toalet. "Jeden z místních občanů žádal, hlavně ať vybudují toalety, protože mu děti i dospělí z hřiště, které provozuje naše obec, chodí vykonávat malou potřebu na plot. Při stavbě jsem měl spoustu času poz-



I na vyžití pro nejmenší se tu myslelo. Nafukovací trampolína je hit!

rovat okolí areálu a pán měl absolutní pravdu. Vybudování toalet se stalo prioritou. S tím spojené napojení na kanalizaci, vodu a elektřinu dalo prostor dalším věcem," směje se trenér a doplňuje: "Pak už to šlo velmi rychle. Když je tu toaleta, tak si tu někdo dá třeba pít - postavím malé bistro. Když si dá pít, tak kam si sedne? Postavím prostor pro sezení. Když bude na hřišti SK Sportuj pod Brdy, tak kde budou ostatní? Na trampolíně. Co když nám nebude tráva stačit? Postavíme dráhu, další hřiště, doskočiště, sektory,..."

Místo pro kulturu těla i ducha

Z původního plácku na kopání vznikl plán na Volnočasový areál Řitka, který by se měl časem stát prostorem nejen pro sport, ale i pro kulturu a společenské dění. Poloha ve středu obce je ideální, ale jsou s ní spojené i obavy sousedů. "Snažíme se problémy minimalizovat a řešit je, ale nejde to jako mávnutím kouzelného proutku. Druhá fáze bude pravděpodobně nekonečná s ohledem na stále nové a nové nápady a potřeby našich zákazníků. Nejbližším cílem celého areálu je opravit travnatou plochu, uklidit stopy stavby z okolí, vylepšit vzhled areálu zvenčí, dodělat spodní multifunkční hřiště, pokusit se zajistit dotaci na umělé povrch, více vybavit a za-



Pohyb na čerstvém vzduchu i v zimě posiluje imunitu. Letos tréninkům přálo i počasí.

bezpečit dětskou zónu, dotáhnout realizaci stálé elektrické přípojky a v neposlední řadě dotáhnout do závěrečného stavu stavební řízení," vypočítává Jirka Růžička.

Jak se SK Sportuj pod Brdy na hřišti funguje? "Drobné komplikace tu máme s obcí a pár spoluobčany, ale věřím, že se nám vše podaří vyřešit nějakým kompromisem. Celkově se nám však funguje skvěle, a když koukám na fotky, co bylo před dvěma lety a před rokem, tak je to úžasný posun. Náš klub si vytvořil vlastní sportovní areál, kde může trénovat, setkávat se, relaxovat nebo si prostě jen 'pokecat' s přáteli u něčeho dobrého k jídlu či pít. Plánujeme pořádat sportovní a kulturní akce stejně jako loni. Jejich návštěvnost byla nad očekávání a díky útratě v našem bistru získáváme další finance na rozvoj areálu," prozrazuje trenér Jirka.

Trénink v zimě v létě

Na hřišti byly děti vidět i přes zimu - sportovní klub jednak nesehnal vhodné místo, kam by se vešly všichni jeho chovanci v časech, na

kteří jsou rodiče zvyklí, jednak po zkušenosti s covidem dal přednost venkovní aktivitě. "Pohyb venku i v zimě naprosto jednoznačně zvyšuje celkovou imunitu dětí a to bylo potřeba s covidem více než kdy jindy. Tréninky jsme si užili, vytvořilo se skvělé jádro dětí a rodičů, kteří chodí naprosto pravidelně, posouvají se dál a berou trénink i docházku jako běžnou a chtěnou část svého života," chválí si Jiří Růžička. Přesto trenéry mrzí, že téměř polovinu dětí rodiče během zimy na tréninky nevozili. "Letošní zima byla pro naše tréninky naprosto úžasná, sice jsme chtěli více blbnout na sněhu, ale počasí nám i tak vyhovovalo, protože nebylo nijak extrémní," říká.

Zbývá už jen zeptat se, kdy se na hřiště podívají i dospělí. "Zatím spíš jen jako doprovod a parťáci dětí na různé hry. Dospěláci posedí v bistru a koukají se, jak ratolesti řádí. To byl i náš cíl. Na fotbal dospělých terén není ještě kvůli nerovnostem vhodný. V roce 2021 ale proběhl jeden turnaj ve fotbale 5 + 1, kde se utkala mužstva z okolních obcí, a tento turnaj chceme uspořádat znovu," slibuje hlavní organizátor Jirka.

SOKOL ŘITKA HLEDÁ ZÁJEMCE O VEDENÍ CVIČENÍ PRO DĚTI

Pro vážné zájemce je i možnost absolvovat vzdělávací kurz od České obce sokolské.

Sokol patří k nejdéle fungujícím sportovním organizacím a vždy zprostředkoval i lidem z malých obcí možnost sportovat a udržovat čilý společenský život. Hustá síť sokoloven nabízí zázemí i těm, kdo nemohou, nechtějí nebo nestíhají cestovat do větších měst.

Jedním z našich projektů je i Se Sokolem do života, jehož cílem je vést k pohybu už od nejtětlejšího dětství.

Z dětí nemusí vyrůst profesionální sportovci, ale pohyb je zocelí na těle i na duchu, ukáže jim nový způsob trávení volného času a konečně jde o účinný nástroj v boji s obezitou a problémy pohybového ústrojí.

Důležité je dobré vedení, sportovní vzory, zajímavé lekce. A přesně proto hledáme posily týmu.

Baví vás práce s dětmi? Ozvěte se!

Hana Mašková, 602455878

Tělocvičná jednota Sokol Řitka



Iyengar yoga: Tak trochu jiná jóga i pro nejojíny

Ačkoliv propagátoři zdravého pohybu a fyzioterapeuté nevidí rádi své klienty na jógamatkách, loni se v nabídce studia naší líšnické sousedky Mirky Engelové jógová lekce objevila. A velmi rychle se rozrostla do tří hodin týdně, mimo jiné i separé pro muže. Čím to je? „Jógu mnoho fyzioterapeutů odmítá, protože ji lidé velmi často cvičí špatně. Iyengar jóga je plná vysvětlování a ukazování – vím, že pro mnoho lidí je příliš perfekcionista a strnulá, ale já ji vnímám jako jógu pro život,“ říká na úvod mníšecká lektorka Jana Thomsen.

Text & foto: Dominika Rýparová

Mezi milovníky jógy jsem nikdy nepatřila. Pro mě to byl sport složený z podivného óm a batikovaných triček, u kterého se prostě nemůžete zapotit, vybít. S přibývajícím roky mě to k ní začalo táhnout. Jenže mě z ní bolela záda a lokty, do většiny poloh jsem se nedokázala dostat a spousta z nich odporovala tomu, co jsem se naučila od Mirky o zdravém pohybu a co mně osobně fungovalo. Na první lekci Iyengar jógy s Janou Thomsen jsem se přihlásila tak trochu z nouze. Venku zuřil covid, doma tři děti, všude zavřeno. Janu jsem znala a nějak mi k ní nesedělo nějaké „óm“ ani batika.

Paradoxně mě tenkrát oslovilo právě to „óm“, které na mě mělo nesmírně uvolňující efekt. Přestala jsem ho totiž vnímat jako střelený vzkaz



Učitel žáky navádí podrobnými informacemi...



... a když je potřeba, zasáhne.



Náplní lekce nejsou složité sestavy ale precizně provedené základní ásány.

vesmíru, ale jako způsob rozvibrování krku, který na stres reaguje křečovitým stažením svalů. Navíc jsem se během lekce dostala do poloh, ve kterých jsem dříve jen trpěla, perfektně jsem vypnula, protože jednoduše nebyl prostor na jiné myšlenky, než kam dát nohu, kam ruku, kde zpevnit, co povolit. Ne, osvěcení jsem nedosáhla, ale jóga mě začala bavit. A po pár lekcích už jsem byla schopná zvládat i jiné typy jógy.

Dokonale popsáný pohyb

Základem Iyengarovy metody jsou detailní informace o každém cviku: učitel cvik nejdřív ukáže, zopakuje ho společně se svými studenty a pak je obchází a opravuje. „Na základě toho můžeme během lekce budovat ty správné pohybové stereotypy a ne si upevňovat ty špatné. Po několika lekcích už dokážete mnohem lépe navnímat své tělo a najít ten správný poměr mezi silou a lehkostí pohybu,“ vysvětluje lektorka. Ačkoliv u nás je tento typ jógy vnímán jako novinka, jde o metodu jednoho z prvních indických učitelů jógy v Evropě, který na Západě působil od 30. let. V Indii se i tato metoda vyučuje více spirituálně. „Evropa na to podle mě není ještě připravená, ale myslím, že techničtější přístup není na škodu. Podle mě není tak úplně správné vzít si z jógy jen to nejhezčí a brát ji jako únik mimo realitu. Iyengar jóga nejdřív stojí úsilí, někde to bolí, někde táhne, ale postupně mysl ovládne tělo a přijde lehkost. A to se hodí i v běžném životě. Cílem je prožít uvolnění, i když je všechno

náročné, změnit své vnímání toho, co nemůžeme ovlivnit,“ přemýšlí Jana nad přesahem cvičení do každodenního žití.

Na lekcích se jogíni učí, jak zapojovat ty správné svaly a naslouchat svému tělu. Pokud se vám někdy stalo, že jste si nakoupili sportovní vybavení, ale při dalších lekcích na něj nějak nepřišla už řada, tady se vám to nestane. Bločky a jógový pás jsou na pořadu dne téměř pořád, ale v Mirčině studiu vám je samozřejmě i půjčí. Začíná se od svalů, které se nám ovládají nejlépe – od nohou a rukou. „Končetinám se říká orgány akce. Jsou to také naše největší svaly. Často je neumíme správně využít, ale ve skutečnosti jsme mnohem silnější, než si myslíme,“ ujišťuje jógové začátečníky sympatická blondýnka. Právě svaly rukou a nohou jsou naprostým základem, který chrání mnohem zranitelnější a hůře ovladatelný střed těla, záda, klouby. Některé ásány vám dají zabrat dlouho, jiné vás překvapí nenadálou lehkostí. Chce to trpělivost, dobrého učitele a pozornost věnovanou sobě sama.

KAM NA IYENGAR JÓGU?

Nejblíže to budete mít do Mníšky pod Brdy do studia Mirky Engelové v ulici Ke Škole. Jana Thomsen tu cvičí každý čtvrtek od 8:30 do 9:30 a v neděli od 17:00 (lekce pro muže) a 18:30.

Tvoření s Martinou

Jaro s sebou přináší novou energii a touhu pustit se do díla. Pokud jste si už protřídili domácnost podle Míši Mrázkové, možná se teď vrhnete na zkrášlování domova. Máme pro vás tři extra rychlé tipy na domácí tvoření.

Text & foto: Martina Krumphanslová,
M ART studio

Neposlušná teniska!

Co se starými botami? Nebo co když se jedna zatoulala? Nevyhazujte ji, bude z ní vtipná a zároveň krásná dekorace.

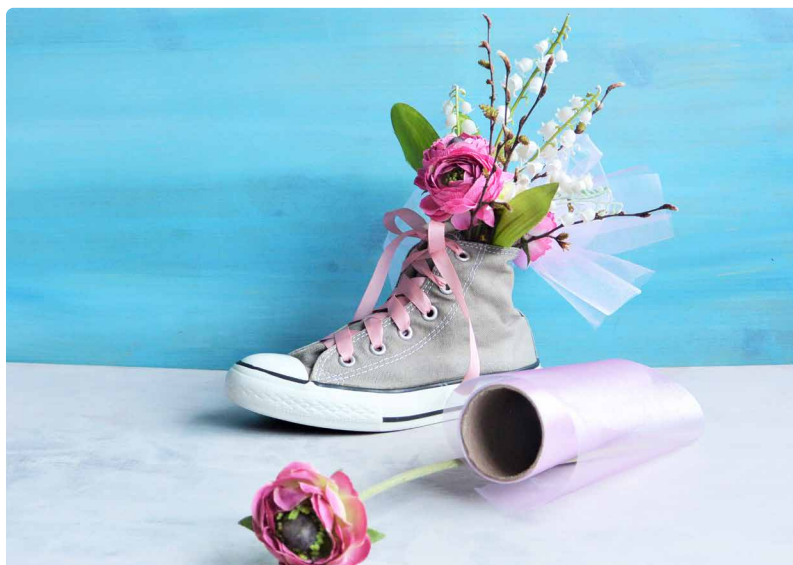


Připravte si:

- postarší obuv (v tomto případě, jsem využila dětskou látkovou tenisku)
- barevné stužky, organza
- aranžovací hmota
- látkové květiny
- větvičky s jarními pupeny
- floristický drátek
- kleštičky

Postup:

- vezměte botku a místo tkaničky otvory provlékněte stužku
- uřízněte aranžovací hmotu a vložte ji do obuvi
- sestříhněte látkové květiny a větvičky na požadovanou délku



- postupně kvítka i větvičky aranžujte do připravené hmoty v botě
- jako třešničku na dortu přidejte mašli z organzy

Tak trochu jiná peříčka

Papírová pířka poslouží nejen jako závěsná krása, ale třeba i jako přízdoba na věnec nebo ozdobný zá-



pich do květináče. Jejich využití je opravdu široké. Jsou krásná a stylová. A a co víc? Tahle pířka jsou i pro alergiky. Vyhraje si s nimi opravdu každý.

Připravte si:

- Barevné nebo bílé papíry, tvořit však můžete i z papíru na pečeni
- Případně si připravte barvy a štětec, nebo barvu ve spreji
- Nůžky
- Tužku na předkreslení tvaru

- Pevnější nit nebo tenkou šňůrku (na girlandu ještě lepicí pásku nebo lepidlo na připevnění)
- Špejle – budete-li vytvářet pířko jako zápich

Postup:

- Pokud nechcete tvar pířka stříhat rovnou, můžete si ho předkreslit
- Nůžkami vystříhnete rozličné tvary jednotlivých pířek, střídejte menší, větší, široké i úzké
- Následně nůžkami nastříhejte okraje, hezky po všech stranách.
- Hotové pířka můžete přilepit na špejli a vytvořit zápich do vázy či květináče, dát na šňůrku a vytvořit ozdobnou girlandu nebo připevnit na aranžmá nebo věnec





Rozcuchaný věnec s magnólií

Rebel mezi všemi uhlazenými krašavci, to je náš věnec vytvořený z větví loubince pětilistého (*Parthenocissus quinquefolia*), lidově ho známe jako psí víno. Jeho dlouhé šlahouny zdobí ploty, zdi i pergoly. Na podzim se zbarvuje do pestrých barev a na zimu opadává. Časně z jara na něm nenajdete ani líste-

ček. Využijte jeho holé větve k tvoření.

Připravte si:

- šlahouny psího vína
- floristický drátek
- štípací kleštičky, zahradnické nůžky
- látkové květy magnólie
- větve s pupeny jírovce nebo větve z jiných stromů s většími pupeny

Postup:

- zamotávejte šlahouny dokola do velikosti budoucího základu a zafixujte je floristickým drátkem, drátek neutahujte, dejte větvím šanci na volnost a vdušnost
- na zadní straně utvořte z drátku oko na zavěšení
- na hotový základ, pomocí drátku připevněte květy magnólie v kombinaci s pupeny jírovce



Jaro voní po bezu! Jak si ho vychutnat na maximum?

Text: Radka Endrlová

Květenství bezu černého můžete nasušit k přípravě směsi bylin na čaj proti nachlazení nebo si z něj udělejte kosmatice, neboli smažené bezové květy. Nejoblíbenější je ale bezový sirup. Mám pro vás jeden výborný recept:

Bezový sirup

- 15 velkých květů bezu
- 2 celé citrony
- 2 l převařené vody
- 2 kg cukru

Převaříme odměřené množství vody a necháme vychladnout. Natrháme příslušný počet květenství, necháme chvíli na utěrce vylézt hmyz a následně květenství omyjeme a vložíme do hrnce s převařenou vodou. Do této směsi pokrájíme umyté citrony a vše necháme 24 hodin odležet pod pokličkou v pokojové teplotě.

Potom směs scedíme a přidáme cukr. Nyní jsou dvě varianty postupu.

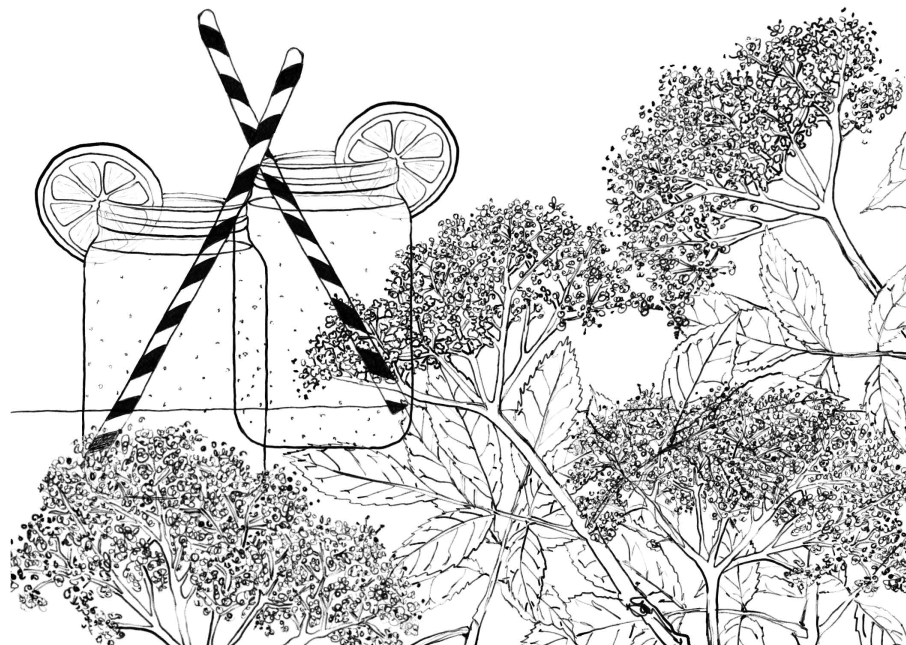
Můžete cukr rozpouštět za studena důkladným mícháním a takto vznik-

lý sirup naplníte do omytých a horkou vodou opláchnutých sklenic. Je vynikající, ale jeho trvanlivost je nízká a je určen k přímé konzumaci.

Přisypte cukr, směs zahřívajte a mícháním rozpustíte. Vzniklý sirup nechte 2-5 minut vařit, naplníte do předem umytých a horkou vodou

propláchnutých nádob a ihned zavíčkujte. Takto připravený sirup lze skladovat mimo lednici.

Oba druhy sirupů se hodí pro přípravu lahodných nápojů, či v případě nachlazení k dosazení bylinového čaje s přidanou hodnotou k brzkému vyléčení.



Nechte letos zahradu rozkvést

Vzpomínáte na staré zahrady plné květin? Stýská se vám po loukách s kopeřinami, růžovým rdesnem a modrými zvonky? Obdivujete květinová aranžmá na zámčích? Zkuste dát letos barvu i své zahradě! **Lucie Kulhánková z Nejen kytka pro nás vybrala květiny, kterým se bude dařit v suché a jílovité Líšnici. A stačí na ně i začínající zahrádkáři.**

Co (a kdy) zasít?

Možná jste zaslechli něco o zmrzlých, ale většina letniček potřebuje do země dřív. Klidně teď hned můžete na záhony nebo vybraná místa na zahradě zasít:

- měsíčky
- okrasné máky
- len
- černuchy
- ostrožky
- hledíky

V dubnu zasijte

- afrikány
- slunečnice
- ostálky (cínie)
- chrpy

Na přelomu dubna a května

- krásenky
- kopr (i když ho znáte spíš jako součást receptů, jeho květ krásně doplní svěží letní kytice)

KVĚTINY LÉČÍ

Zahrádkáření je jedním z účinných povzbuzovačů nálady i receptem na dlouhověkost. Hortiterapie, tedy léčba pobytem i prací na zahradě, pomáhá řešit i tak vážné problémy, jako jsou schizofrenie nebo deprese. Ale obecně se udává, že zahrádkáři jsou zdravější, méně často je trápí deprese a pomaleji stárnou. Principem je fyzická námaha, která zlepšuje celkovou kondici, ale i pobyt v zeleni, který působí uklidňujícím dojmem a stimuluje nás. On už slavný Vincenz Priessnitz léčil ve svých lázních neduhy těla i ducha fyzickou prací - kromě celkového zesílení na čerstvém vzduchu totiž říkal, že pacienti pak nemají tolik času nad svým trápením přemýšlet. Něco na tom bude!

Kam pro semínka?

“Mohu doporučit běžně dostupná semínka od firmy SEMO. Seženete je třeba i v Hornbachu. Nespálíte se ani s MoravoSeed. Já mám ráda e-shop Zahradnictví Jikl, kde prodávají kromě vlastních směsí pro květnatou louku i semena od jiné zajímavé firmy - Planta naturalis,” dělí se o tipy Lucie Kulhánková, která na své rozsáhlé zahradě za rybníkem ve Spáleném mlýně pěstuje nepřehledné množství letniček a trvalek a váže z nich dechberoucí kytice pod značkou Nejen kytka (pokud jste fanouškem Instagramu, najdete si ji, nebudete litovat).

Zajímavá semínka můžete najít i na e-shopu Permaseminka.cz - ten se zaměřuje zejména na zeleninu, ale v sekci jedlých květů najdete poklady. Pokud vás baví časy První republiky, květované rukavice a zahradnické zástěry, podívejte se na e-shop Culina Botanica, oči vám budou přecházet.

Kam s květnatou loukou?

To je trochu smutná otázka, protože dříve byla všude. Dnes ji nahradily anglické trávníky a pole s monokulturami. Květnatá louka se seče jen několikrát do roka, roste v ní mnoho druhů rostlin a je plná hmyzu. Lépe také odolává suchu a nepotřebuje hnojení ani dosévání. Nehodí se samozřejmě tam, kudy je nutné často chodit. Pokud ale máte na zahradě místo, kde mnoho času netrávíte a rádi se tam pokocháte přírodou, rozhodte tam letos luční směs (třeba od Planta naturalis nebo Zahradnictví Jikl). Vypadá krásně i na špatně udržovatelných mezích nebo úzkých pruzích trávy před plotem.

VÍKEND OTEVŘENÝCH ZAHRAD

Letos připadá na víkend 11. - 12. června 2022 a během akce se můžete podívat i do zahrad, které běžně otevřené nejsou. Na mnoha místech je možné zajít i na komentovanou prohlídku. Na webu vikendotevrenychzahrad.cz si můžete na mapě vyhledat otevřené zahrady ve svém okolí. V okolí Líšnice je jich sice zatím jako šafránu, ale i tak se dozvíte o zajímavých místech, co by kamenem dohodil. Nás zaujala třeba zahrádková osada Kamínka na Zbraslavi nebo nádherný Zemanův letohrádek v Černošicích.





Vždycky je fajn cestovat s někým, koho opravdu znáte. Miloše jsem potkala na jiném zájezdu, v Gruzii byl již několikrát a zdál se být dobrým společníkem. Tak proč nevyrazit společně?

Zalétáme v půl desáté večer. Zamilovaný párek chce sedět vedle sebe a tak mi nabídnou pěkné místo u okénka. Snažím se spát, ale to by za mnou nesměli sedět tři užvanění Češi, kteří svými barytony rozvibrují půl letadla. Nakonec to nevydržím a velice asertivně je požádám o „klíid“. Konečně je ticho.



28.8.2019 středa

Je ráno a pánové za mnou si kupodivu stěžují, že jsou nevyspalí. No, já taky. Necelé tři hodiny spánku nestačí. U nás je jedna, tady tři. Měníme peníze, kupujeme simku do telefonu a už na nás čeká rádo by luxusní autobus do Tbilisi. Usínám zachumlaná do mikiny, ale za hodinu se budím jektáním zubů. Jdu hledat záchod a překvapení! On tu není!

V osm jsme v Tbilisi na předměstí, všude mrtvo, jelikož je svátek a já s vyřeštěnými očima hledám záchod. Slituje se nade mnou filmový štáb z USA.

Hned se mi jde veseleji, jenže se mi chce pro změnu zvracet. Před týdnem jsem dobrala antibiotika, jsem jak mátoha a teď to vypadá ještě na střevní chřipku. Tomu říkám dovolená! Pokračujeme metrem na autobusové nádraží. Zastávky jsou pojaté v monstrózním stylu, ale vagonky vypadají jako naše, jen víc opotřebené. Na nádraží nás hned odchytává majitel maršrutky, minibusu pro devět osob, a když se nás sejde dostatek, vyrážíme směr Kazbegi. Přestávky na kochání stojí za to. Nejdříve u kláštera Anamuri, který se vypíná nad jezerem, a v sedle na vyhlídce 1700 m nad mořem. Nutno říct, že celou cestu prospím, a když nespím, je mi zle.

V Kazbegi mě postaví na nohy výborná káva v kavárně s výhledem na nejvyšší horu Gruzie Kazbeg, 5 033 m. V tuto chvíli se však hora topí v mracích. Ubytování nacházíme v modrém baráčku, v pokoji s křišťálovým lustrem. Rychle balíme batůžky a vyrážíme k blízkým vodopádům. Cesta vede deset kilometrů po rušné silnici plné kamionů, které míří k ruské hranici. Vzdáváme to a bereme si taxi. Cestou nás napadá, že bychom mohli jít nazpátek po druhé straně řeky, kde vede krásná pěšinka po loukách. Jenže taxikář

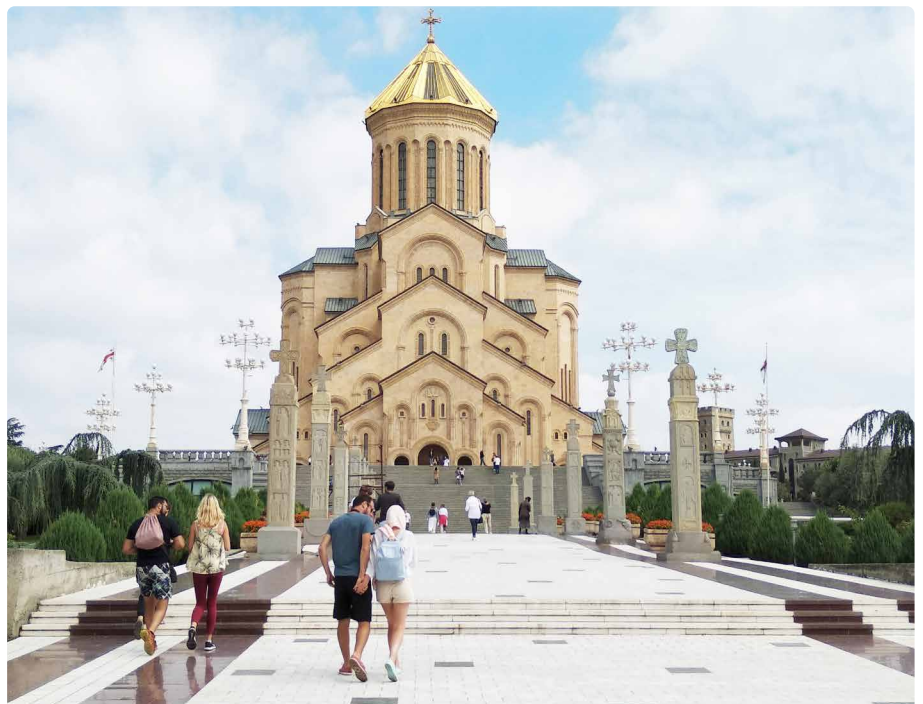
příškrčeným hlasem líčí, že tam vlci roztrhali i koně.

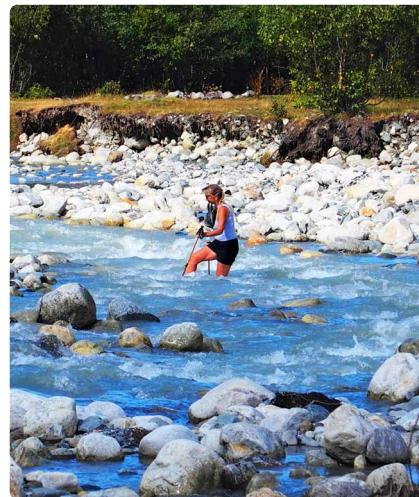
Bojím se, bojím, ale stejně to zkusíme. Po masovce na vodopádech tady není ani živáčka. Těch deset kilometrů mi připadá nekonečných. Nohy bolí, žaludek se houpe a za každým keřem vidím vlka. Nakonec to dáváme za dvě hodiny i s jedním broděním řeky a bez ztráty života. Holt kšeft je kšeft, tak proč turistu trochu nevyděsit? V Kazbegi si kupujeme na zítřejší výlet vynikající domácí chléb a sýr, zamlouváme odvoz na pátek a mažeme k domovu. Večer už jen deníček a duchny paní domácí.



29.8.2019 čtvrtek

Budík zvoní před sedmou, jsem akorát uprostřed snu. Paní bytná nám připravuje královskou snídani, vajíčka, tousty, chačapuri a mě začíná zase bolet žaludek. Venku je snad na nule a to je srpen. Domlouváme se s taxikářem, že nás popoveze





31.8.2019 sobota

Noc hrůzy. Nejdříve nemůžu usnout a pak mě kolem třetí vzbudí Miloš, který se každých deset vteřin otočí na druhý bok, příšerně pod ním víže postel, a ještě při tom bolestně sténá. Ráno se přiznává, že ho ukrutně bolely nohy. Zato mně je konečně dobře. Dnes se vezeme maršrutkou do Juty a pěšky pokračujeme k jezeru v horách. Uprostřed luk vysoko v kopcích se zjevuje maličká kavárna s lehátky a hamakami. Odměňuji se kávou a Miloš pivem a chachou, což není tanec, ale vodka. Miloš chvíli vypadá, že i na tanec možná dojde. Večer jdeme zkusit jinou hospůdku s gaučem na zahradě za rytmu barové hudby. Chačapuri a plněné žampiony stojí za to.

1.9.2019 neděle

Samozřejmě jsem zase nechala na pokoji brýle, ale Miloš si toho našťěstí všimne včas, tak neběžím daleko. V poledne přijíždíme do Tbilisi, kde je krásně pod mrakem a 26°C. Po výborném kebabu a uložení batohů na nádraží vyrážíme nejdříve k dominantě Tbilisi, Katedrále nejsvětější trojice. Kocháme se zlatými paláci a pozorujeme kulaťoučkého mnicha, jak rozpráví s nevěstou a ženichem. Miloš si fotí každý z tisíce kostelů, na který narazíme. Když si v maličkém stánku na ulici objednáme čerstvý džus z granátových jablek a chceme platit, postarší pán nás velkoryse zve. Jen nevím, jestli se mu líbí víc Miloš nebo já. Při kávičce se zmrzlinou a pivku sledujeme hukot města. Dokonce zainvestují do ruské knížky říkanek z roku 1951 a už se těším, až s ní oblažím své blízké. Vyjždíme lanovkou k soše Matky Gruzie, kde pár usedlých pánů rozpálují muzikanti tak, že začínají tančit kozáčka. Když zajdeme do postranních uliček, vynořují



300 výškových metrů ke kostelu na kopci a odtud už půjdeme pěšky k hoře Kazbeg. Jdu s vypětím všech sil, nemohu popadnout dech, nohy jako z olova a žaludek na vodě. Nakonec se přidává i průjem. Miloš, i když je zdravý, se našťěstí také vleče tempem umírajícího důchodce. K ledovci se dohrabeme po poledni a můžeme zase začít klesat. Za celý den sním kousek suché housky a hrst chlorelly. Najednou se proti mně zvedá země a odnáší to rozbité koleno.

30.8.2019 pátek

Konečně se cítím lépe. Maršrutkou přijíždíme k soutěsce Truso. Dnešní výlet vede kolem řeky, do které místy vtékají barevné termální prameny. Je nádherné počasí a v dálce se tyčí rozvaliny pevnosti, za kterou začínají hranice Jižní Osetie střežené

Rusy. Dál už nesmíme.

Nazpátek se s Milošem rozdělujeme. On leze nahoru k pevnosti a já se pomalu vracím. Jenže před mostkem zahlédnu odbočku k termálnímu jezírku a už se vidím ráchat v teplé vodě. Zacházka dva kilometry tam, dva zpět, to stihnu. Když po dvaceti minutách dobíhám k blátivé louži, zklamaně se otáčím zpět. Dojdu Miloše a na druhé straně pak zahlédneme jezírko. To už bych stejně nestihla, ve čtyři na nás bude čekat maršrutka. Pomalu se zatahuje, a když sedáme do auta, padají první kapky. A v Kazbegi ani mráček. Mám v nohách 24 kilometrů a v žaludku hrst chlorelly. Kašlu na to! Když už jsem tady, dám si šašlik, salát a jejich výborný chleba. Nějak to dopadne. V celém městě nejde elektřina, sedíme potmě v hospůdce i doma na pokoji.



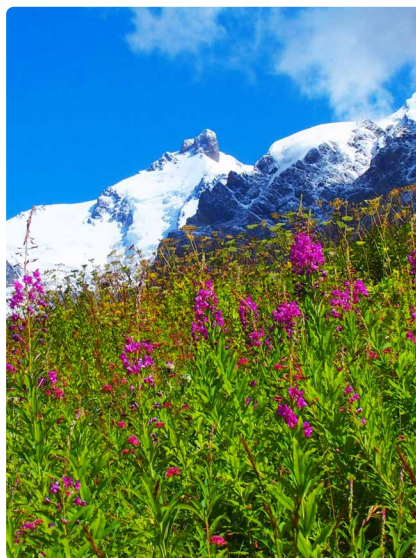
se před námi rozpadlé staré domy, popraskané a nakloněné tak, že drží jen silou vůle. Končíme v příjemné hospůdce, kde si Miloš výjimečně zapomene vyfotit své jídlo.

Čeká nás noční přejezd lůžkovým vlakem do Mestie. Dost se toho bojím a taky jo. Kupé okupujeme se starší paní z Arménie a její dospívající dcerou. Okna nejsou otevírací, jelikož je tu přece klimatizace! V kupé je snad 50°C a dcerka naproti na lehátku je nabalená v teplácích, svetrů a po bradu přikrytá peřinou. My dostali jen oslintaný polštář. Miloš se domnívá, že nám peřinu čmajzla babka a snaží se jí přesvědčit, ať se s námi rozdělí. Prý jsme si měli peřiny objednat předem, ona si od dob Sovětského svazu vozí vlastní. Ležím jen ve spodním prádle, cudně přikrytá šátkem a trpím. Naštěstí jde kolem průvodčí, tak jen zaštkám „klimatizácija“ a stane se zázrak. Rychle usínám. Budím se v půl třetí děsným vedrem, pan průvodčí mě evidentně nechtěl moc namlsat. Když se k němu dopotácím, odvětlí, že si lidé ztěžovali na zimu. Po návratu do kupé mi babča nabízí stehno z kuřete se slovy, že její děvočka dostala hlad. Holky rozsvítí, debužirují a hlasitě si sdělují dojmy z jízdy. Nakonec nevydržím a žádám o „mir“. Konečně je klid.

2.9.2019 pondělí

V šest ráno se vystupujeme v Zugdidi a maršrutkou hurá do Mestie. V devět už jsme ve městě, což Miloše mile překvapí, protože když tu byl naposled, vedla sem jen prašná cesta. Po chačapuri k snídani jedeme taxi do Zhabeshi, odkud v poledne vyrážíme na dvoudenní přechod do Uzguli. Dnes nás čeká pouhých 10 kilometrů, 900 metrů

převýšení a 4 hodiny chůze. Je nádherně, všechno kvete a voní a já se nemohu nabažit čerstvých malin podél cesty. Milošovi to šlape a mně taky. Po čtyřech hodinách končíme s prvními kapkami deště v Adishi, ve středověké vesničce s jejími typickými obrannými kamennými věžemi. Začíná lejt jako z konve, ale to už sedíme s horkým čajem u pětichodové večeře.



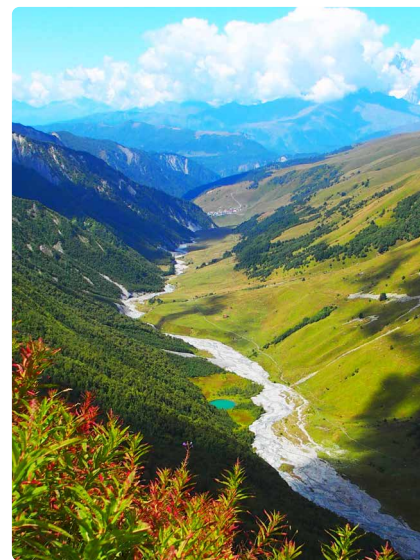
3.9.2019 úterý

Za okny nás vítá slunečná obloha, což se včera zdálo nemožné. Z Adishi vychází snad sto dalších lidí a v průběhu cesty se stále doháníme a předcházíme. Před námi se otevírá neuvěřitelný výhled na modrý ledovec v dálce a zasněžené štíty hor. Dole u řeky už čekají podnikaví majitelé koní, kteří za 160 Kč převážejí turisty na druhou stranu. Miloš jede a já si zkusím přebrodit řeku. To snad dám, ne? Ihned mám omrzliny třetího stupně, vody skoro po pás a proud se mi snaží podtrhnout nohy. Bez hůlek bych to nezvládla. Chvilka bloudění v houštích u řeky a cesta pokračuje prudkým výstupem na hřeben a pomalým klesáním do údolí. V půl čtvrté přicházíme do první vesničky. V té další jsme tak uondaní, že si bereme taxi a s izraelskou dvojicí frčíme do Uzguli. Cesta připomíná tankodrom, a když vystupujeme v Uzguli, izraelská slečna v křoví tiše zvrací. Vy-dáváme se na prohlídku vesnice chráněné UNESCO, ale spíš nás zajímá, kde by se dalo něco sníst. Před půl sedmou se vracíme taxíkem do Mestie a 40 kilometrů nám trvá dvě hodiny.

4.9.2019 středa

Dnes nás čeká strmý výstup ke Koruldi lakes, 1 350 m převýšení a 16 kilometrů. Je opět nádherný den a my se plazíme do děsného kopce. Ještěže aspoň lesem. O vyhlídku u křižky se přetahujeme s kravami a po svačině pokračujeme ve stoupání. Před vrcholem nás znechutí přijíždějící auta, z kterých vystupují dámy na vysokých podpatcích a pánové s vycházkovými holemi. Kocháme se zasněženými vrcholky hor, bachratými mraky válejícími se v údolí a cinkáním zvonců pasoucích se krav.

Miloš jde jako každý den ještě k večeru na výzvedy do městečka, mě stačí sprcha a postel.



5.9.2019 čtvrtek

Ráno dostávám skvělý nápad. Co dojet z Mazeri k nejvyšším vodopádům v Gruzii na koni? Miloš, tak jako pokaždé, odvětlí: „To by šlo.“ Bereme si taxi do Mazeri a po naší žádosti o koně pan taxikář staví u rodinného domku. A prý, jestli chceme jet sami. Jsem trochu zaskočená. To jako úplně? Neznáme koně, neznáme terén, tak snad raději ne. Přivádějí nám kobytku s hříbětem a valáškou. A kde má koně náš průvodce? Že je rychlý a půjde pěšky. Tak to tedy ne! Já chci gajda s koněm! Za dvacet minut jsme kompletní a vyrážíme. Zed, tak se náš průvodce jmenuje, mi za chvíli nabízí svého koně, že má lepší sedlo. To sice má, ale taky kope po ostatních koních a vůbec ho nemůžu udržet. S oroseným čelem a velkými díky vracím koně a sedám na svou kobytku.

Cestou stavíme na sklenku minerálky u termálního pramene, klusáme



z kopce do kopce kamenitou krajinou podél rozvodněné řeky a v dálce nás zdraví obrovský vodopád. Přibíráme mladé děvče, holt kšeft je kšeft. Náš Zed půjde raději kus cesty pěšky. Ke konci putování procházíme kolem skály, o kterou se nás snaží koně sedřít. Kůň se vejde, naše koleno ne. Bleskurychle vytahují nohu ze třmenu, za sebou jen zaslechnu Milošovo bolestné zasténání a následuje sprcha nadávek. Odnáší to jeho koleno i kalhoty. Poslední kilometr k vodopádu musíme pěšky. Zed nám pomáhá přeskakat peřeje a otevírá se nám pohled na masu vody, padající do hlubiny.

Zpáteční cestu Miloš vysloveně protpří. Nechce klusat, nechce jet, už nechce mít nikdy nic společného s koňmi. Dva kilometry před cílem sesedá a raději jde pěšky. Zadek má na cimpcampr a rozbité koleno. Já



se vznáším vedle Zeda v pracovním klusu jako Popelka s princem. Pro někoho splněný sen, pro jiného noční můra.

Jsou čtyři, od rána jsme nejedli, v Mestii zapadneme do první hospody na šašlik a chačapuri. Mám chuť ještě na něco sladkého a objednávám si typický gruzínský zákussek. Přinášejí nazdobený talíř plný salámů. Koukáme nevěřičně, ale když ochutnáme, jsou to vylisovaná jablka, fíky, kiwi a ořechy.

6.9.2019 pátek

Karma mě dohnala, ale popořadě. Ráno je místo slibovaného deště nesnesitelné vedro. V osm nám jede maršrutka do Kutaisi. Bohužel nás posadili do nesprávného vozu, což Miloše poněkud rozladilo a nadávky létají vzduchem. Chyba je rychle napravena. Po pěti hodinách vystupujeme v Kutaisi a v tu ránu se rozplácnu na silnici jako žába. Na zemi leží pásy deseticentimetrových bodců, které mají zabránit vjezdu aut a já mám, jako vždy, hlavu v oblacích. Levé koleno je dobité do krve, sotva se to pravé zahojilo.

Bereme si taxi ke kaňonu Okatse, kde by měla být stezka po okraji kaňonu a místy v korunách stromů. Sice se nám vnučují taxi až k vysutým lávkám, ale chceme se projít.

To byl tedy nápad, leje z nás pot a cesta je plná balvanů. Proběhneme vysuté můstky, máme splněno a nazpátek opravdu raději bereme taxi.

Po troše bloudění v Kutaisi nacházíme zamluvený hotel a paní bytná nás uvádí do honosně zařízeného pokoje. Akorát, že velké dvoukřídle dveře na záchod a do sprchy jsou celé prosklené, takže můj posez na míse je nasvícený jako na divadelní scéně. Jen diváci chybějí. I když...

Bohužel na tuto nepříjemnou skutečnost přicházím až po spáchání hygieny a dalších záležitostí, ve chvíli, kdy ve sprše uvidím Miloše. Od té doby vše konám za tmy.

7.9.2019 sobota

A chčije a chčije. Konečně. Snídáme v královském apartmá. Ale proč hranolky? Paní domácí nás provází po hotelu, který pochází z roku 1905 a prý to byl úplně první hotel ve městě. Loučíme se a prvníme za vše i se snídaní 250,- Kč na osobu. V dešti vyrážíme na trh nakoupit domů pár bochníků domácího sýra a bereme si taxi do Sataplie, kde musíme shlédnout otisky velociraptora a pterodaktyla. Kombinace hranolek a jogurtu k snídani nebyl dobrý nápad.

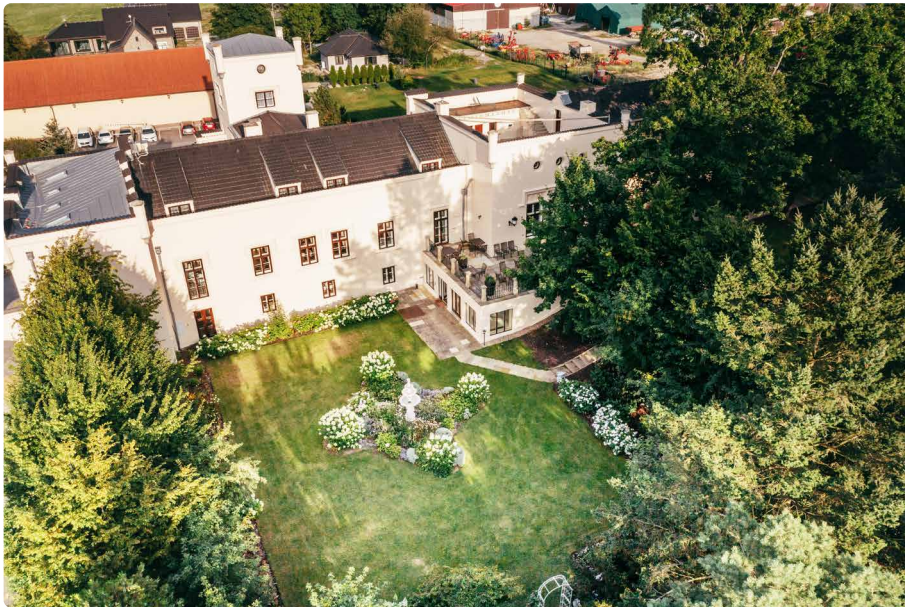
Starý pan taxikář nám vypráví, že z důchodu nevyžije, a proto si přivydělává taxikářením a prodejem vína ze své vinice. Čeká na nás, než si vše prohlédneme a popovází nás do Prometheovy jeskyně. Jeskyně je sice pěkná, ale když tu byl Miloš před třemi roky, měl to s výkladem, hudbou a jízdou na lodičkách. Nás proženou jeskyní a o lodičkách tvrdí, že je velká voda. O výkladu a hudbě si můžeme nechat zdát. Loučíme se s Gruzii tradičním obědem chačapuri a tradá na letiště.

Na letišti v Ruzyni se mi ještě podaří nechat na záchodech cestovní pas, ale milá slečna mě stihne doběhnout. Bylo to fajn, ale příště s někým, koho lépe znám.

KDO JE VILMA?

Vilmu Tůmovou můžete potkat na toulkách po okolí Líšnice s výmarským ohařem Ruby. Bez pohybu a přírody si neumí svůj život představit. Když čas dovolí, putuje českou krajinou, ale ráda nakoukne i za humna kdekoli po světě. Nesnáze na cestě řeší s humorem sobě vlastním.

Život na zámku



Podívat se na historii zámečků v našem okolí mě napadlo kdysi při cyklovýjíždce. Míjela jsem jakýsi zámek za vysokou zdí vedle pravoslavného kostela v Trnové a o kus dál mě doslova praštil do očí zámeček v Jílovišti. Když se u silnic začaly objevovat hnědé cedule Chateau Trnová, pustila jsem se do pátrání. Svět je malý. Každý zná lidi, co znají lidi... Po chvíli jsem už měla v kapse telefon na majitelku a domluvenou prohlídku.

Text: Dominika Rýparová
Foto: archiv Chateau Trnová

Zámeček totiž patří česko-dánské rodině Finna a Markéty Hansenových, které jsem potkala pracovně už před lety – Finn býval mým šéfem, takže náhodné setkání bylo milou vzpomínkou na bezdětný čas v Praze. Když mě provádl po chateau, nestačila jsem se divit, s jakou láskou opečovává každou informaci z historie budovy, kde se tak trochu psala i historie našeho národa. Jedním z častých hostů tu totiž byla Emma Destinová a tady se prý inspiroval i František Škroup k napsání Fidlovačky. „Já jsem přesvědčený, že ji tu i napsal. Mám pocit, že vím, kde přesně seděl,“ dušuje se Finn.

Obec Trnová se netěší příliš dobré pověsti. Pro většinu lidí je synonymem pražského satelitu plného nevkusných honosných vil, kde vodu dlouho zamořovala nepříjemná bakterie, a celkově se tam daří tak koním. Když si ale odmyslíte výplody podnikatelského baroka i typicky

české nevzhledné zemědělské budovy, uvidíte najednou louky, polní cesty, nízký les, tam za ním Vltavu, a dýchne na vás léto, teplo, slunce a možná i něco z toho klidu starých časů, kdy chateau leželo ještě daleko za Prahou.

Něco málo z historie

Nejstarší část zámku byla postavena v roce 1688 jako ubytování pro dominikány od sv. Jiljí v Praze. Tu dnes uvidíte už jen v klenutých stropích přízemí, kde teď najdete Finnovu vinotéku, Markétinu květinovou dílnu a salonek pro masáže. „Poslední dva roky jsme tu pracovali šest dní v týdnu, od rána do večera. Slíbili jsme si, že si tu splníme některé své sny,“ říká mi táta tří malých kluků ve dveřích obchodu, odkud na mě vykukují i látkové husy, které mám

spojené s jeho rodným Dánskem.

Další úpravy se budova dočkala o 100 let později, kdy prý dostala dvě patra – v té době, v roce 1791, tu také pod Velkostatkem Trnová začala fungovat i první česká rolnická škola. Nicméně současnou podobu dal chateau až Čeněk Daněš – ano, TEN Daněš, z jehož strojní firmy vznikl pozdější koncern ČKD. Z té doby pocházejí oba krajní rizality („věže“) po stranách původního obdélníkového barokního objektu, v patře vznikl slavnostní sál s terasou a schodištěm, přibyla otevřená lodžie, nárožní věžičky a plastická rámování oken.

Po roce 1948 byl zámek znárodněn (ano, nejen díru v zemi uměli komunisté vzít, pane Ptáčku) a stal se sídlem Učňovské školy zemědělské pro chovatele koní a jezdce z povolání. Jinými slovy: chátral. S obnovou dnes památkově chráněného objektu začal až v roce 2006 jiný slavný majitel: Ivan Pilip, porevoluční ministr školství a později financí. Ten na zámku žil se svou rodinou, částečně ho pronajímal pro společenské akce a kompletně ho zrenovoval. „Pilipovi tu udělali obrovský kus práce, který není tak úplně vidět – voda, elektřina, okna... Oni chateau zachránili, my už jsme ho jen doladili. Se spoustou věcí nám pan Pilip radil. Patří mu velký dík,“ říká uznale Finn. „Tohle je knihovna Ivana Pilipa,“ ukazuje mi Finn plné regály ve dřevem obložené knihovně. „Říkal mi, že si odvezl jen svých 800 nejoblíbenějších kousků. Netuším, kde tu byly,“ směje se současný majitel.



Finn a Markéta Hansenovi se svými třemi syny.



Interiéry jsou velmi autentické, ale z původního vybavení nezbylo v zámku nic. Všechny dřevěné komponenty jsou novodobé kopie.

Fér podnikání

U kulatého stolu v rohu knihovny se zrovna usazují úředníci ze stavebního úřadu. „Řešíme změnu užívání stavby na komerční objekt. Už jsme slyšeli mnohokrát, že to máme nechat být, že to budeme mít složitější, ale my chceme dělat čistý byznys, všechno tak, jak se má, a co nám přijde správné,“ odhaluje mi Finn svou filozofii. Vypráví mi, že zámek je památkově chráněný a i to chtěli s manželkou respektovat: když jim památkáři nedovolili vydláždít parkoviště žulovými kostkami, ale muselo se vysypat pískem, udělali to. „Vypadá to nakonec, myslím, i lépe. Nechci jít proti autoritám. Stejně tak všichni tu jsou našimi zaměstnanci a berou normální plat. Nevidím důvod, proč by si náš kuchař nemohl vzít hypotéku, když poctivě pracuje. Věřím, že se fér přístup vyplatí,“ říká odhodlaně.

Na rozdíl od předchozích majitelů se sem Hansenovi rozhodli nastěhovat a zámek přebudovali v rodinný luxusní hotel s restaurací. Zatím jen od čtvrtka do neděle se tu servíruje moderní a svěží kuchyně postavená na lokálních a farmářských produktech, ale od 1. května bude otevřeno sedm dní v týdnu. „V naší kuchyni nenajdete žádný frifák nebo polotovar. Věřte mi, že i řízek chutná mnohem lépe, když se mu dá dostatek lásky na páni,“ směje se. K jídlu se podávají vína ze spřáteleného vinařství Lacina z Velkých Pavlovic, ale i ta italská, francouzská nebo španělská, pro která má Finn osobně slabost. To už stojíme v sa-



Novomanželské apartmá s vanou a výhledem do zahrady je snem mnoha nevěst.

lónku, kde se dnes podává snídaně, ale kdysi tu spávala božská Emma Destinová. Podlahy i stropy vypadají tak autenticky, že lze jen těžko uvěřit tomu, že jediným původním dřevěným vybavením zámku jsou schody do věže. „Zámek byl v opravdu strašném stavu, když ho Pilipovi koupili,“ říká mi při prohlídce hotelové části Finn.

Vcházíme do novomanželského apartmá s volně stojící vanou a výhledem do zahrady. Tady se prý kdejaká budoucí nevěsta definitivně rozhodne říct ANO. Mně je sympatické apartmá ve věži, které pojme i početnější rodiny. V ostatních pokojích mě zaujme hlavně citlivá kombinace zámeckého stylu, luxusních závěsů a čistého skandinávského designu. „Stoly jsou dánské, ale tahle křesílka jsou od TON. Viděl jsem je už před lety právě ve Velkých Pavlovicích a přemýšlel jsem, kam je dát. Když jsme to tu koupili, musel jsem je objednat,“

ukazuje mi Finn jeden ze svých splněných snů. Interiéry nejsou dílem žádného designéra, ale jeho ženy Markéty, kterou jsem kdysi znávala v roli ekonomky firmy. Kdeže loňské sněhy jsou...

Díváme se na posmutnělou zámeckou zahradu plnou odkvetlých hortenzií. I tak má své kouzlo. Jedna její část je ve francouzském stylu a sluší svatbám, ta blíže k parkovišti je anglická. Sálá z ní klid a mír. Je to jeden z dalších projektů, které na majitele čekají. Zámek je víc jak půl roku otevřen veřejnosti, můžete si přijít na chvíli odpočinout a dát si k tomu něco na zub. Nemusíte tu mít rovnou svatbu.

Na rozloučenou dostávám od Markéty rudou růži. Včera byl Valentýn. A mně nezbyvá než jí popřát spoustu zamilovaných let na Chateau Trnová.



Fotografie zámku v podobě, kterou mu vtiskl Čeněk Daněk.

Na stopě zločinu aneb Ze záznamů okrsku Praha venkov - Západ

Připravila: Dominika Rýparová, 15. 3. 2022

Foto: Archiv Policie České republiky – KŘP Středočeského kraje

Jízdní kola jsou v kurzu

Dosud neznámý pachatel dne 19. ledna, v době od 00:30 do 7:30 hodin, překonal bez poškození oplocení pozemku rodinného domu v ulici Francouzská v Dobřichovicích, kde ze zahradního domku po vypáčení dveří odcizil jedno silniční a jedno horské kolo v celkové hodnotě za více než 150 tisíc korun. Ve věci policisté zahájili úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání dvou trestných činů, a to krádeže a porušování domovní svobody, za což pachatel v případě dopadení a odsouzení hrozí trest odnětím svobody na jeden rok **až pět let**.

Jízdní kola jsou pro zloděje dobrým artiklem, který mohou dobře zpeněžit. Apelujeme proto na jejich vlastníky, aby si i je řádně zabezpečili před odcizením. Kolo **zamykejte i na pozemku, v kůlně, garáži či v jiných prostorách**, kde je parkujete. **Bytelným zámekem** připoutejte kolo k pevnému předmětu, a to současně za rám a alespoň přední kolo (hůře se ale demontuje zadní). Můžete také nechat kolo **zapsat do registru kol a opatřit příslušnou nálepkou**, což může řadu zlodějů odradit.

Opilá řidička srazila cyklistu a ujela

Nehoda se stala ve středu 9. března okolo půl druhé odpoledne v Řevnicích. **Řidička vozidla Škoda Fabia srazila jedoucího cyklistu**, který vlivem nárazu utrpěl těžké zranění, s nímž byl vrtulníkem transportován do jedné z pražských nemocnic. Žena za volantem ale **v jízdě pokračovala**, aniž by na místě dopravní nehody zastavila a zraněnému poskytla první pomoc. Navíc měla podle dosavadních informací způsobit cestou **další dvě dopravní nehody**. Ty si ale naštěstí nevyžádaly žádná zranění.

Díky svědectví jsme získali poznatky k automobilu, kterým byl sražen cyklista a ihned jsme společně s praž-

skými kolegy začali po podezřelém vozidle pátrat. Policisté z Prahy auto odpovídající popisu spatřili a poté **zastavili na Barrandovském mostě**. Jeho šoférku vyzvali **k dechové zkoušce**, kdy přístroj naměřil pozitivní dechovou zkoušku s výsledkem vyšším **než 3 promile**.



Do trafiky se stejně neprořezal

Dvaatřicetiletý muž se pokusil 24. ledna, v brzkých ranních hodinách od 02:45 do 03:05 hodin, vloupat do trafiky v Tyršově ulici v Dobřichovicích, kde u objektu poškodil zadní stranu tím, že **odřezal plastové obložení, vytrhal vatovou výplň a přeřezal kovovou pellici mříže**. Dovnitř se nedostal, protože ho během chvíle zadrželi policisté.

Policisté z obvodního oddělení Řevnice sdělili 32letému muži podezření ze spáchání trestného činu krádeže ve stádiu pokusu. **Recidivista** je policii známou osobou, na svém kontu má několik záznamů, zejména tedy v majetkové trestné činnosti. Tentokrát všem došla trpělivost, a proto ho soudce poslal **do vazby**.

Recidivistovi hrozí v případě odsouzení trest odnětím svobody na šest měsíců **až tři léta**, neboť se v posledních třech letech dopustil stejné trestné činnosti, za kterou byl již odsouzen.

Vandalové poničili v Dobřichovicích vagon

Podle dosavadního šetření zatím nezjištěný vandal **na vlakovém nádraží v Dobřichovicích** přistoupil **v nočních hodinách z 8. na 9. března** k vlakové soupravě, jejíž celý bok o délce okolo 26 metrů posprejoval různými barvami. Vzniklá škoda přesahuje částku 15 tisíc Kč. Ve věci policisté zahájili úkony trestního říze-

ní pro podezření ze spáchání trestného činu poškození cizí věci, za což „umělci“ v případě dopadení a odsouzení hrozí až jeden rok za mřížemi.

Policie žádá případné svědky o spolupráci. Viděli jste v okolí nebo přímo na místě někoho či něco podezřelého? Ozvěte se **obvodnímu oddělení policie Řevnice** nebo **kontaktujte zpracovatele případu na telefonním čísle 974 882 740 nebo 602 750 902**.



Pozor na podvody na internetu

Čím dál častěji, **téměř denně**, se policisté setkávají s případy **podvodného prodeje přes internetové obchody, bazary či sociální sítě**. Budte při nákupu obezřetní a **nezasílejte peníze dopředu**, aniž byste měli ověřené, že se jedná o důvěryhodný obchod či prodejce.

Policisté z obvodního oddělení Řevnice zahájili úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu. Pětačtyřicetiletý muž si chtěl pořídit čističku vzduchu, kterou si **našel na jednom internetovém prodejním portálu**. Po odeslání finanční částky ve výši **téměř 16 tisíc korun** s ním rádoby prodejce přestal komunikovat a peníze ani zboží kupujícímu **nezaslal**.

Pachatel v případě jeho zjištění a dopadení hrozí za trestný čin podvod v případě odsouzení trest odnětím svobody na jeden rok až pět let.

Tato trestná činnost se **velice složitě objasňuje** a peníze, které se dostanou do rukou podvodníků, získá poškozený **zpět pouze v ojedinělých případech**. Budte při nákupu přes internet velice obezřetní a ověřte si na internetu spolehlivost a **recenzi prodejce**.

Lišnický zpravodaj online

lisnickyzpravodaj.eu

**Chystáte se prodat nemovitost?
Chcete ji prodat bez starostí?
Zavolejte mi, rád přijedu za Vámi.**

RE/MAX
Horizont

Zahodte své starosti, nabízím:

- ▶ Profesionální zpracování prezentace nemovitosti
- ▶ Zajištění účinné inzerce na největších realitních serverech
- ▶ Férové a profesionální jednání
- ▶ Právní servis přes certifikovanou advokátní kancelář
- ▶ Bezpečnou úschovu peněžních prostředků
- ▶ Předání nemovitosti novému majiteli
- ▶ Kompletní servis spojený s prodejem nemovitosti



Jaroslav Pýcha

722 490 490

Váš certifikovaný realitní makléř

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz.

V této lokalitě hledáme:

**Rodinný dům
Byt v OV s balkonem
Chatu zděnou i dřevěnou**

jaroslav.pycha@re-max.cz

Inzerce

Středočeský kraj

INFO

KOTLÍKOVÉ DOTACE

Máte zastaralý neekologický kotel na pevná paliva? Do 1. září 2022 je třeba ho vyměnit nebo požádat o dotaci na nový, jinak hrozí sankce.

Jakých kotlů se to týká? A jak požádat o dotaci?

Vše najdete na webu Středočeského kraje ve sloupci vpravo pod odkazem Kotlíkové dotace

Tam můžete vyplnit i formulář pro zjištění zájmu o poskytnutí Kotlíkové dotace 2021+ ve Středočeském kraji.

KDE A KDY MŮŽETE ŽÁDAT

Na krajském úřadě poté, co kraj vyhlásí výzvu pro občany (pravděpodobně jaro 2022).

Kontakty: kotliky@kr-s.cz

Kotlíková linka: 257 280 991

(pondělí a středa 8:00 – 12:00)

Hejtmanka Petra Pecková
I Středočeský kraj

Středočeský kraj

SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY pro rodiny s dětmi

Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s. nabízí zcela bezplatně ambulantní a terénní sociální službu, která je určená pro rodiny s dítětem či dětmi.

POMÁHÁME ŘEŠIT TYTO OBLASTI

- Trauma v rodině
- Nepříznivá situace s dopadem na rodinu
- Výchovné problémy dětí doma i ve škole
- Situace spojené s finanční tísni
- Podpora při řešení rozvodu.
- Mezigenerační problémy
- Nefunkční komunikace v rodině
- Školní neúspěšnost dětí

PROVOZNÍ DOBA AMBULANTNÍ A TERÉNNÍ FORMY

Ambulantní forma		Terénní forma	
Pondělí	08:00 – 12:00	Úterý	08:00 – 16:00
Úterý	08:00 – 12:00	Čtvrtek	08:00 – 16:00
Středa	08:00 – 16:30	Pátek	08:00 – 16:00

KONTAKT

Veronika STUJOVÁ, vedoucí služby
- mobil: 733 196 118, e-mail: stujova@css-hvozdy.cz

Mgr. Denisa SIGMUNDOVÁ, sociální pracovnice
- mobil: 725 921 442, e-mail: sigmundova@css-hvozdy.cz

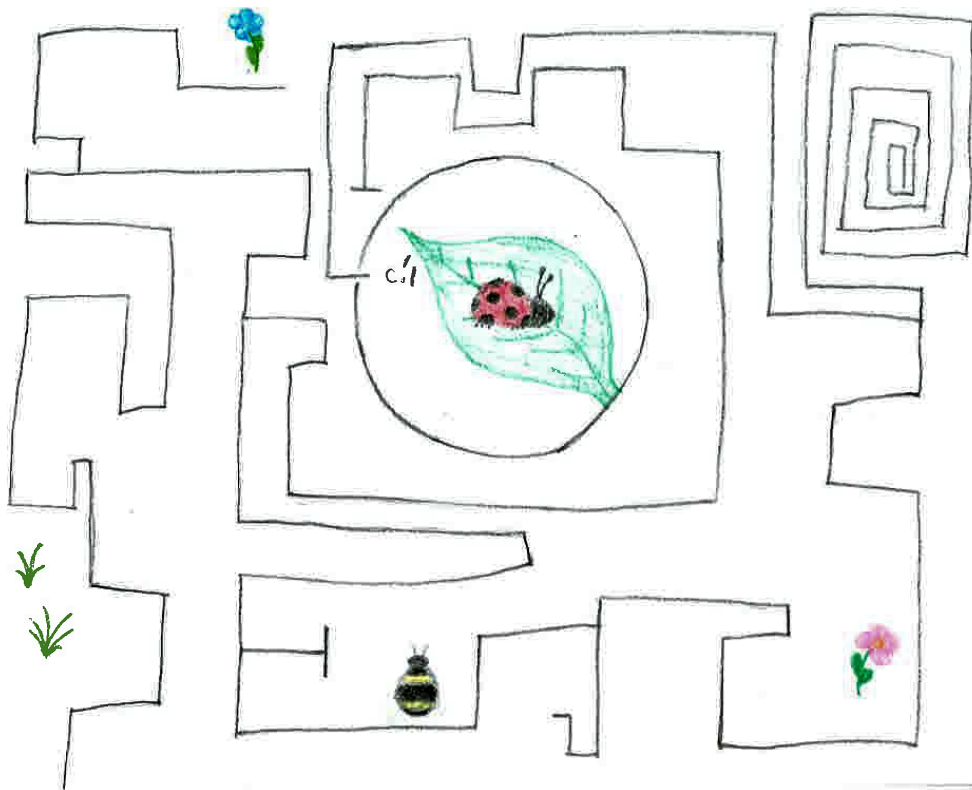
Kulturní a vzdělávací centrum Harmonia, Krátká 422, 252 07 Štětčovice
www.css-hvozdy.cz

Jarní hrátky pro malé Lišničáky

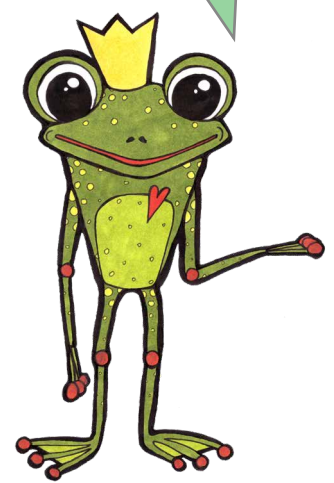
Připravila: Radka Endrlová se svými žáky z SOŠ Podskalská, Praha 2

Kuklova' Kateřina

Najdi cestu k berušce

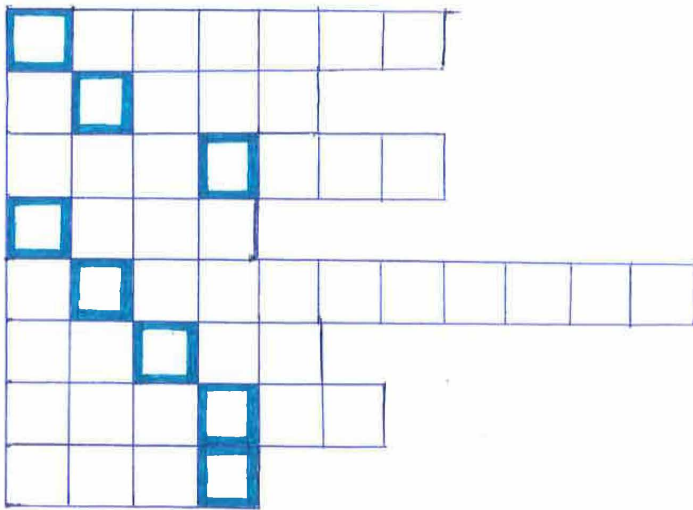


Milé děti, dlouho jsme se neviděli. My žáby to totiž nemáme v zimě jednoduché a radši spíme. A letos se toho ani moc nedělo, tak jsem nabírala síly. Teď už je tu ale jaro a nejen žáby jsou plné energie. Ze země vystrkují hlavičky bylinky, objevují se první motýli a támhle někde jsem už viděla i berušku! Kdo k ní najde cestu?



Á, copak toto asi bude? Dokážeš body správně spojit?





Teď potrápíme mozkové závitky!

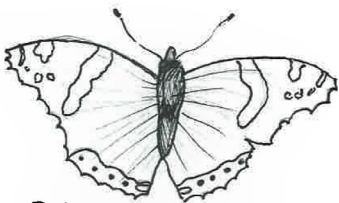


Znáte tyhle krasavce? Najděte si je v atlasu a vybarvěte podle skutečnosti!

1. Plž chránící se ulitou.
2. Krásný hmyz - v pohádce se jménem Emanuel
3. Červený brouk se spoustou teček
4. Noční dravý pták.
5. Bílá květina na zahradách, loukách apod.
6. Jiný název divokého prasete.
7. Náš národní strom.



Tajenka: Z _____ se zrodí motýl.



Babočka admirál

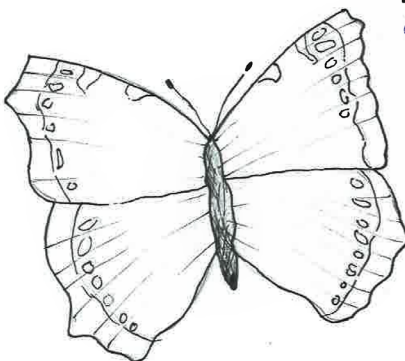
Tento motýl z čeledi babočkovitých je vynikající letec. Každoročně urazí cestu ze Středomoří až na sever Evropy a zpět. Jeho poznávacími znaky jsou sametově černá křídla s oranžovými pruhy a bílými tečkami.



Otakořek fenyklový

Jeho zadní křídla s ostruhou zdobí modrý lem a červené očko. Tento elegantní krasavec s rozpětím křídel 8cm klade svá vajíčka hlavně na miřkovité rostliny, jako je mrkev, kopr, kmín, fenýkl, bedrník a další.

Vybarvi si motýly



Babočka osiková

Černohnědá křídla se žlutým okrajem lemovaným řadou jasně modrých teček budí dojem slavnostního pláště. Babočka miluje údolí potoků a řek, kde roste hodně vrbitopelá a bříz. Dospělí motýli se rádi vyhřívají na kamenech, většinu času však tráví v korunách stromů.

Srba Servis e-shop

Nové nebo ojeté auto snadno a rychle
z pohodlí vašeho domova

Je to jednoduché

1

Vyberte si a objednejte vůz na našem e-shopu

ESHOP.SRBA.CZ

2

Po vyřízení platby Vám vůz dovezeme **zdarma** po celé ČR

3

A Vy můžete zvesela jezdit

